

Cẩm nang du học Đức

VGU EDITION

Quá trình nộp đơn và hành trang đi Đức

NHIỀU TÁC GIẢ

Mục lục

Các tác giả và cộng tác viên	3
Lời tựa	5
1. Làm thế nào để du học Đức?	6
1.1. Danh sách các trường liên kết với VGU	7
1.2. Điều kiện du học Đức	8
1.2.1. Điều kiện trao đổi theo dạng học bổng DAAD	9
1.2.2. Điều kiện trao đổi theo dạng tự túc	9
1.2.3. Điều kiện trao đổi theo dạng “freemover”	10
Freemover là gì?	10
Danh sách các trường có thể nộp Freemover (ngành FA)	10
Các bước nộp	11
1.3. Motivation letter	12
1.4. Phỏng vấn du học Đức	15
1.5. Kế hoạch du học Đức	17
2. Chuyện du học Đức	19
2.1. Đâu rồi – giờ sao nữa?	20
2.1.1. Thủ tục xin Visa	20
2.1.2. Chứng minh tài chính	23
2.1.3. Dự kiến chi phí sinh hoạt hàng tháng	23
2.1.4. Bảo hiểm y tế ở Đức	25
2.1.5. Mua vé máy bay	26
2.1.6. Chuyện tìm và thuê nhà ở Đức	26
2.1.7. Checklist những thứ cần mang sang Đức	30
2.2. Sang đến Đức rồi – giờ sao nữa?	33
2.2.1. Những việc cần làm khi mới đến Đức	33
1. Nhận phòng	33
2. Đăng ký tạm trú (anmelden) tại Bürgeramt	34
3. Mua sim điện thoại	34
4. Đăng ký nhập học và làm thẻ sv (Immatrikulation)	36
5. Làm thẻ ngân hàng	37
2.2.2. Những app nên có trong điện thoại	39
2.2.3. Những trang/group Facebook cần biết	40
2.2.4. Mua gì ở đâu khi sang Đức	41
2.2.5. Văn hóa – Những luật (bất) thành văn ở Đức	42
Lời kết	50

Các tác giả và cộng tác viên

Trần Nguyễn Phương Thanh | fb.com/nkctvn

FA2013, từng là sinh viên trao đổi tại Đại học Goethe hai học kì theo diện học bổng DAAD, hiện đang học thạc sĩ ngành International Management tại Đại học Goethe.

Nguyễn Hà Ngọc Thảo | fb.com/arenxinhdep

FA2015, hiện là sinh viên trao đổi tại Đại học Goethe theo diện học bổng DAAD và sắp tới tại Đại học Bremen theo diện học bổng Erasmus+.

Nguyễn Ngọc Hân | fb.com/100012088279617

FA2015, hiện là sinh viên trao đổi tại Đại học Philipps-Universität Marburg theo diện freemover.

Đinh Phương Uyên | fb.com/shaki.kim

FA2015, hiện là sinh viên trao đổi tại Đại học Goethe theo diện học bổng DAAD.

Nguyễn Hữu Cảnh Toàn | fb.com/nguyenhuucanh.toan

FA2015, hiện là sinh viên trao đổi tại Đại học Goethe theo diện học bổng DAAD và sắp tới tại Đại học Bremen theo diện học bổng Erasmus+.

Võ Linh Thảo | fb.com/vlinhthao

FA2013, từng là sinh viên trao đổi hai học kỳ tại Đại học Bremen theo diện tự túc và freemover.

Nguyễn Chí Thành | fb.com/itzthahnngurn

CS2013, từng là sinh viên trao đổi theo diện học bổng DAAD và thực tập sinh tại Đại học Khoa học ứng dụng Frankfurt, hiện đang học thạc sĩ ngành Digital Media tại Đại học Bremen.

Lời tựa

Chào bạn,

Chắc hẳn khi cầm quyển cẩm nang này lên, bạn ít nhiều đã có ý định muốn đi du học Đức, cho dù bạn có ngờ vực khả năng học tập hay khả năng tài chính của bản thân mình. Đừng lo, quyển cẩm nang này là dành cho bạn. Tụi mình sẽ hướng dẫn từng đường đi nước bước để bạn có thể đặt bước chân đầu tiên trên con đường thực hiện ước mơ đi Đức nhé.

Quyển cẩm nang được chia làm hai phần chính: phần một nói về quy trình nộp đơn đi Đức (các bước nộp đơn, những giấy tờ / điều kiện cần có), và tiến trình làm đẹp CV ngay từ năm nhất đại học để ghi điểm với hội đồng phỏng vấn đi Đức; phần hai nói về việc chuẩn bị sang Đức (đơn xin visa bao gồm những gì, dự kiến chi phí sinh hoạt hàng tháng, cần mua/đem những gì sang Đức), những việc cần làm khi mới đến Đức, và một phần nhỏ về văn hóa – làm sao để thích nghi với cuộc sống bên Đức.

Thực ra lúc đầu tụi mình còn có thêm một phần thứ ba nói về việc làm sao xin học thạc sĩ, xin thực tập, và xin việc làm ở Đức, nhưng thấy rằng đó là chuyện xa xôi, tụi mình xin để dành đưa vào một quyển cẩm nang khác. Hãy đón đọc (nếu có) bạn nhé!

Một số facts về quyển cẩm nang:

- ❖ **Đối tượng chính:** các bạn sinh viên cử nhân Đại học Việt Đức (VGU) từ năm nhất đến năm tư (đặc biệt là sinh viên FA, BA) đang có ý định du học Đức theo dạng trao đổi sinh viên vào năm cuối đại học.
- ❖ **Đối tượng phụ:** các bạn đã tốt nghiệp VGU và muốn tìm hiểu quá trình xin visa cũng như những việc cần làm khi mới đặt chân đến Đức.
- ❖ **Ngôn ngữ:** tiếng Việt, đôi khi có tiếng Anh và Đức (những từ chuyên môn).
- ❖ **Định dạng xuất bản:** ebook (PDF).
- ❖ **Cách dùng:** bạn có thể bấm vào từng phần trong mục lục để xem phần đó. Trong quyển cẩm nang cũng có nhiều đoạn tụi mình link tới các phần khác cũng trong quyển cẩm nang, bạn cũng có thể bấm trực tiếp vào để xem.

Nếu bạn có bất kỳ thắc mắc hoặc góp ý, đóng góp nào cho quyển cẩm nang, bạn hãy liên hệ trực tiếp qua Facebook với chủ biên quyển cẩm nang (bạn Trần Nguyễn Phương Thanh FA2013) hoặc với các tác giả và cộng tác viên khác bạn nhé.

1. Làm thế nào để du học Đức?

Bạn muốn du học Đức, nhưng khả năng tài chính hay điểm số không cho phép? Bạn muốn lên kế hoạch du học Đức từ sớm (năm nhất đại học) nhưng không biết yêu cầu và quy trình tuyển chọn như thế nào? Hãy đọc tiếp để tìm hiểu bạn nhé.

Trong phần này (link bấm được):

- 1.1. Danh sách các trường liên kết với VGU
- 1.2. Điều kiện du học Đức
 - 1.2.1. Điều kiện trao đổi theo dạng học bổng DAAD
 - 1.2.2. Điều kiện trao đổi theo dạng tự túc
 - 1.2.3. Điều kiện trao đổi theo dạng “freemover”
 - Freemover là gì?
 - Danh sách các trường có thể nộp Freemover (ngành FA)
 - Các bước nộp
- 1.3. Motivation letter
 - 1.3.1. Sườn bài – cơ bản
 - 1.3.2. Sườn bài – nâng cao
 - 1.3.3. Một số tips viết motivation letter
- 1.4. Phỏng vấn du học Đức
- 1.5. Kế hoạch du học Đức

1.1. Danh sách các trường liên kết với VGU

Đây là danh sách các trường liên kết với VGU và cấp cho sinh viên cử nhân VGU các suất du học (có hoặc không có học bổng) tại trường liên kết. Lưu ý: số suất du học, học bổng cũng như học kì du học có thể thay đổi theo từng năm. Cập nhật tháng 12.2018.

Goethe-Universität Frankfurt

Website: <https://www.wiwi.uni-frankfurt.de/en/home.html>

Tọa lạc: Thành phố Frankfurt am Main, Bang Hessen, Đức

Ngành liên kết: FA, BA

Suất du học mỗi HK: 5

Học bổng du học: DAAD gồm 775 EUR vé máy bay và 750 EUR/tháng trong 6 tháng

Học kì du học: 1 và 2 của năm 4, sinh viên chỉ được đi một trong hai học kì

University of Bremen

Website: <https://www.uni-bremen.de/en/>

Tọa lạc: Thành phố Bremen, Bang Bremen, Đức

Ngành liên kết: FA

Suất du học mỗi HK: 2 (bắt đầu có từ SS2018/19)

Học bổng du học: Học bổng Erasmus+ gồm 1500 EUR vé máy bay và 850 EUR/tháng trong 6 tháng

Học kì du học: 1 và 2 của năm 4, sinh viên chỉ được đi một trong hai học kì

Julius-Maximilians-Universität Würzburg

Website: <https://www.uni-wuerzburg.de/en/home/>

Tọa lạc: Thành phố Würzburg, Bang Bayern, Đức

Ngành liên kết: FA

Suất du học mỗi HK: 2-3 tùy năm

Học bổng du học: không

Học kì du học: tùy năm

University of Applied Sciences Würzburg-Schweinfurt

Website: <https://www.fhws.de/en/>

Tọa lạc: Thành phố Würzburg, Bang Bayern, Đức

Ngành liên kết: FA

Suất du học mỗi HK: 2

Học bổng du học: không

Học kì du học: 1 và 2 của năm 4, sinh viên đã đi HK1 có thể re-apply cho HK2

Technische Hochschule Ingolstadt

Website: <https://www.thi.de/en/>

Tọa lạc: Thành phố Ingolstadt, Bang Bayern, Đức

Ngành liên kết: FA

Suất du học mỗi HK: 2

Học bổng du học: không

Học kì du học: tùy năm

Frankfurt University of Applied Sciences

Website: <https://www.frankfurt-university.de/en/>

Tọa lạc: Thành phố Frankfurt am Main, Bang Hessen, Đức

Ngành liên kết: EEIT, CS

Suất du học mỗi HK: 10-20

Học bổng du học: DAAD 775 EUR vé máy bay và 750 EUR/tháng trong 6 tháng

Học kì du học:

- EEIT: Học kì 2 năm 4 (viết thesis)
- CS: Học kì 1 năm 3

1.2. Điều kiện du học Đức

Là sinh viên cử nhân VGU, bạn có thể du học Đức theo dạng trao đổi sinh viên vào năm 4 đại học qua một trong ba dạng sau: DAAD, tự túc, và freemover.

	Nộp đơn qua VGU	Được hỗ trợ tài chính (*)	Quy trình tuyển lựa	GPA là yếu tố quyết định	Danh sách trường nộp
DAAD	Có	Có	Nộp đơn + phỏng vấn	Có	Các trường liên kết với VGU và cấp học bổng
Tự túc	Có	Không	Nộp đơn + phỏng vấn	Có	Các trường liên kết với VGU
Free-mover	Không	Không	Nộp đơn	Không	Một số trường liên kết với VGU không chấp nhận freemover

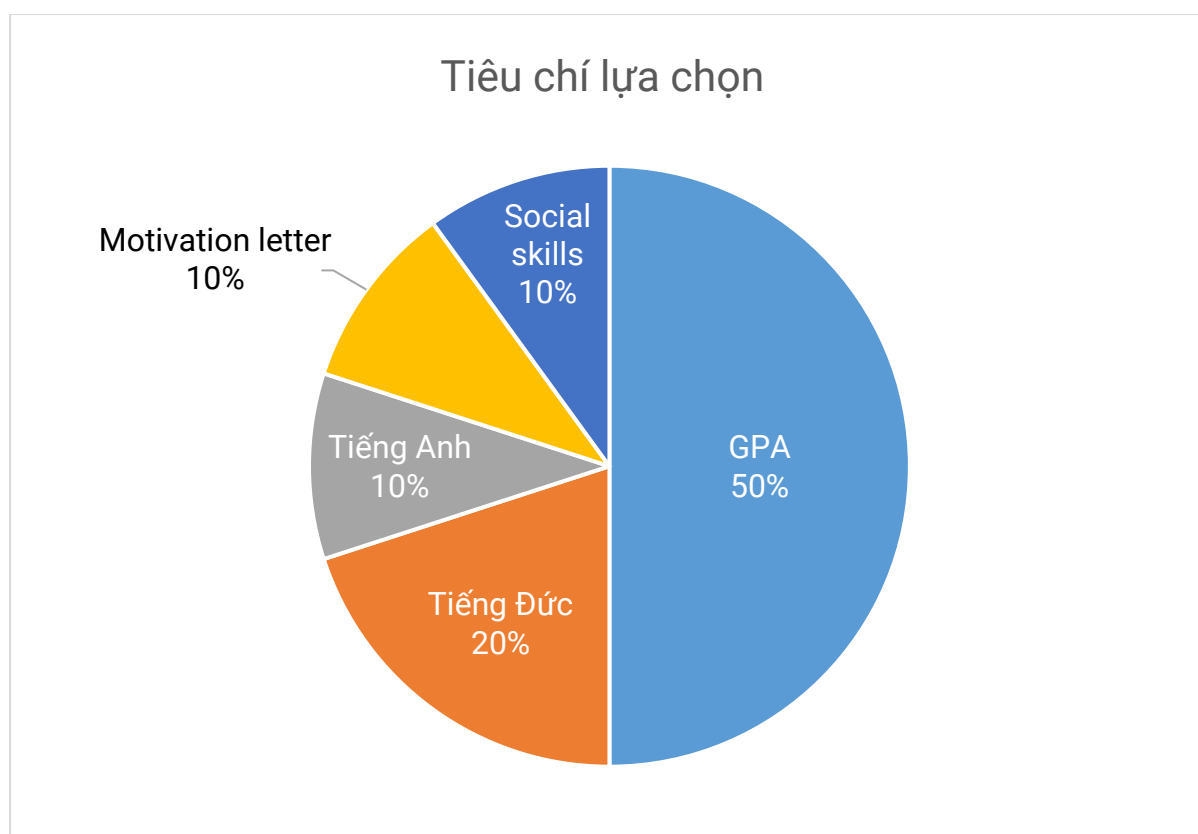
(*) Học bổng DAAD hiện hỗ trợ mỗi sinh viên tiền vé máy bay 775 Euro và tiền sinh hoạt phí 750 Euro/tháng trong 6 tháng. Lưu ý các trường liên kết với VGU đều không thu học phí mà chỉ thu một khoản gọi là Semesterbeitrag từ 100-370 Euro/học kì (xem Mục 4 [Phần 2.1.3](#)). Hầu hết các trường công ở Đức đều không thu học phí, nhưng trong lúc trao đổi ở Đức bạn vẫn phải đóng học phí cho VGU.

1.2.1. Điều kiện trao đổi theo dạng học bổng DAAD

Bạn phải hội đủ các điều kiện sau đây để có thể nộp đơn du học theo dạng trao đổi sinh viên cho VGU (ngành FA):

- Hoàn thành hết tất cả các môn đã học tại thời điểm mở đơn (khoảng tháng 5 cho kì đông (Winter semester/WiSe) và khoảng tháng 10 cho kì hè (Summer semester/SoSe)).
- **Hồ sơ:** CV, Motivation letter, bảng điểm, bằng cấp/chứng nhận,...
- **Quy trình:** Gồm 2 vòng: Nộp đơn/shortlist và phỏng vấn. Số lượng người được shortlisted (vào vòng phỏng vấn) thường gấp đôi số suất được đi (VD: mỗi học kì có 5 bạn được đi thì 10 bạn sẽ lọt vào vòng phỏng vấn).
- **Tiêu chí lựa chọn:** 50% GPA, 20% tiếng Đức, 10% tiếng Anh, 10% motivation letter, 10% social skills.

Xem cách viết motivation letter ở [Phần 1.3](#). Xem các câu hỏi phỏng vấn ở [Phần 1.4](#). Xem cách làm đẹp CV bằng social skills ở [Phần 1.5](#).

1.2.2. Điều kiện trao đổi theo dạng tự túc

- Chương trình sẽ được VGU thông báo qua email (nếu có).
- Hồ sơ, quy trình, tiêu chí lựa chọn đều sẽ giống như đối với apply theo dạng học bổng DAAD.

1.2.3. Điều kiện trao đổi theo dạng “freemover”

Người soạn: Nguyễn Ngọc Hân FA2015

a) Freemover là gì?

Dành cho các bạn muốn đi học trao đổi từ 6 tháng đến 1 năm mà không cần phải có hợp tác (liên kết) giữa 2 trường. Các bạn freemover sẽ không phải cạnh tranh với toàn ngành để được có suất đi du học.

Lưu ý: trao đổi theo dạng tự túc = tự chi trả chi phí sinh hoạt hàng tháng.

b) Danh sách các trường có thể nộp Freemover (ngành FA)

Lưu ý: Summer semester (học kì mùa hè) thường kéo dài từ tháng 4 - tháng 9, Winter semester (học kì mùa đông) thường kéo dài từ tháng 10 - tháng 3 năm sau.

1. Philipps-Universität Marburg

Website:

<https://www.uni-marburg.de/en/studying/studying-at-umr/exchange/freemover>

Application deadline:

- + Summer semester: 15.01
- + Winter semester: 15.07

Contact: anna.dinges@verwaltung.uni-marburg.de, hoặc veerle.waterplas@verwaltung.uni-marburg.de

2. Ruhr-Universität Bochum

Website:

<http://international.ruhr-uni-bochum.de/gaststudis/programme/freemover/index.html.en>

Application deadline:

- + Summer semester: 15.12
- + Winter semester: 15.06

Contact: wiwi-international@ruhr-uni-bochum.de

3. Neu-Ulm University of Applied Sciences

Website: <https://www.hs-neu-ulm.de/en/international/how-to-join-the-hnu/>

Application deadline:

- + Summer semester: 01.11
- + Winter semester: 01.05

Contact: lilia.briel@hs-neu-ulm.de

4. Otto-von-Guericke-Universität Magdeburg

Website:

<http://www.uni-magdeburg.de/unimagdeburg/en/Study/Exchange+Programmes/Studying+as+a+Freemover-p-48752.de/July%2015>

Application deadline:

- + Summer semester: 15.01
- + Winter semester: 15.07

Contact: anne-katrin.behnert@ovgu.de

5. Frankfurt University of Applied Sciences

Website:

<https://www.frankfurt-university.de/en/studies/international-office/incomings/exchange/>

Application deadline:

- + Summer semester: 01.11
- + Winter semester: 01.05

Contact: incoming.exchange@io.fra-uas.de

Note:

Các trường trong danh sách đều đáp ứng được các điều kiện ở dưới. Tuy nhiên, các bạn có thể tự tìm hiểu thêm các trường khác, khi tìm trường cần chú ý:

- + Trường có ngành mình không?
- + Trường có miễn học phí không?
- + Trường có môn học dạy bằng tiếng Anh không?
- + Có cho phép mình được thi và lấy CPs không? Vì có 1 số trường cho học nhưng không cho thi.
- + Yêu cầu để được nộp Freemover có dễ dàng không? Vì hầu hết các trường yêu cầu phải có thư mời từ giáo sư trường họ thì mới được chấp nhận.
- + Nhiều trường không public thông tin về Freemover, nên viết mail hỏi, lúc đó sẽ được trường hướng dẫn.

c) Các bước nộp

1. Chọn trường và môn học

- Tìm hiểu kĩ về trường và thành phố để chọn ra nơi thích hợp với bản thân nhất.
- Sau khi đã chọn được môn học, viết mail cho coordinator của ngành mình để biết các môn này có được chấp nhận hay không. Nếu được, tiếp tục bước 2. Nộp đơn, nếu không, chọn lại các môn học khác.

Note: Nên chọn càng nhiều môn càng tốt để gửi cho coordinator, thầy sẽ cho biết những môn nào được chấp nhận, mình chỉ cần chọn môn học từ danh sách đó ra.

2. Nộp đơn

- Tiến hành nộp đơn bằng cách viết mail cho trường (địa chỉ mail ở trên), giới thiệu thông tin về bản thân như mình là sinh viên trường nào, ngành gì, học năm mấy? Và thể hiện mong muốn được học tại trường theo dạng Freemover.
- Trường sẽ trả lời và cho bạn thông tin chi tiết về việc nộp đơn như thế nào.

- Các bước tiếp theo chỉ cần làm theo hướng dẫn trong mail, vì mỗi trường có quá trình nộp đơn khác nhau nên các bạn đọc kĩ mail, hoặc vào link ở trên đọc kĩ lại hướng dẫn và yêu cầu, có thắc mắc thì viết mail cho trường để hỏi.

Note:

- + Nộp càng sớm thì cơ hội được nhận càng cao.
- + Tốt nhất phải bắt đầu nộp ngay khi trường vừa mở đơn. Viết mail cho trường để biết chính xác trường sẽ mở đơn vào ngày nào, và cố gắng hoàn thành hồ sơ sớm nhất có thể.
- + Nếu trường không trả lời thì rất có thể mail bạn bị gửi vào thư rác, nên dùng 1 mail khác để gửi lại.

3. Sau khi được nhận vào trường

- Tiến hành làm Visa (các thủ tục và các bước đều giống như xin visa dạng exchange student trong VGU).
- Làm Learning Agreement (viết mail cho coordinator assistant ở VGU để xin).

1.3. Motivation letter

Motivation letter dịch nôm na là thư trình bày nguyện vọng hay động lực đã khiến bạn apply vào vị trí/học bổng này. **Motivation letter chính là nơi bạn bung lụa thể hiện tính cách, nguyện vọng, và vision về bản thân.** Nội dung ở vòng phỏng vấn cũng chỉ xoay quanh CV và motivation letter của bạn. Phần này được viết chủ yếu bằng tiếng Anh, vì motivation letter của bạn sẽ bằng tiếng Anh (cho ngành FA).

1.3.1. Sườn bài – cơ bản

Motivation letter của bạn nên có những ý chính sau đây:

Facts about your education, skills, and knowledge

- Studies: study programme, number of semesters, if applicable, degree
- Professional experience, if applicable
- Academic knowledge, skills and language skills
- Prizes and awards (if applicable)

Academic motivation

- Why do you wish to take the study programme for which you are applying?
- What appeals to you about the university you have chosen?
- What are your expectations of studying in Germany or attending the course (personal, professional, for your career)?

Reasons for applying for a scholarship

- Why are you applying for a DAAD scholarship?
- What do you expect of this scholarship?

- How will the scholarship help you achieve your academic, professional, and personal goals?

Personal interests

Here you can outline special extracurricular achievements and commitments or personal qualities that say something about your character. You can also refer to your special interests of the country, the people, and the culture itself and may show that you are prepared for an independent life abroad.

Nguồn:

<https://www.daad.de/deutschland/stipendium/hinweise/en/27351-guidelines/>

1.3.2. Sườn bài – nâng cao

Motivation letter của bạn phải làm rõ, hoặc cho Hội đồng tuyển chọn biết câu trả lời cho những câu hỏi sau đây (bạn không cần phải trả lời hết):

1. What are your professional goals? In which sector would you like to work after obtaining your degree?
2. In which way do you intend to contribute to the social, political, or technical development of your home country once you are in a respective position? (Please refer to knowledge from books as well as to your professional or personal experience. Specific examples should be given.)
3. Why are you applying for the chosen program? Which of the courses offered in this program are particularly useful in pursuing your professional goals? (Make sure you are well informed!)
4. Why do you think you are the right person for this program?
 - What knowledge and skills gathered in your previous education will be Useful?
 - Have you already gained relevant professional experience?
 - Do you have any experience as a member of an organization? (students' association, NGO, volunteer service, etc.)
 - How do you characterize your own personality? (Emphasize your strong points, but be realistic.)
5. Why do you want to study in Germany?
 - What do you know about the German higher education system and the specifics of studying/researching in Germany? (Please consult: www.daad.de and www.study-in.de or www.research-explorer.de)
 - Do you expect it to be different from studying at your home university? If so, in which way? (Gather more information and talk to people who studied at a German university.)

- Is there anything in Germany (society, economy, etc.) that you think could serve as a model for your own country? (Try to obtain some reading material from international/German organizations. Visit also: www.facts-about-germany.de or www.deutschland.de or www.dw.de)
- For technical subjects: Are there any innovations in Germany that you would like to introduce to your home country? Which ones and why?

Nguồn: http://ic.daad.de/imperia/md/content/islamabad/letter_of_motivation.pdf

1.3.3. Một số tips viết motivation letter

1. Bắt đầu sớm, đừng chờ nước tới chân mới nhảy. Đừng cố viết trong một buổi tối.
2. Đọc thông báo và yêu cầu của học bổng một cách kỹ lưỡng. Motivation letter nên đáp ứng những yêu cầu này. Nếu trong thông báo có nêu cách trình bày motivation letter (số trang tối đa, font/size chữ, spacing,...) thì nên chú ý làm theo.
3. Trước khi viết nên đọc kỹ các yêu cầu, các câu hỏi quan trọng nêu ra ở trên ([Phần 1.3.1](#) và [Phần 1.3.2](#)); tự mình trả lời, ghi ra các ý/câu trả lời của mình; đọc/google thêm về chương trình học, trường bên Đức, thành phố mình sắp tới, Đức nói chung; suy nghĩ thêm, đàm đạo/thảo luận với bạn bè về ý của mình; ghi ra outline cho motivation letter; và cuối cùng là viết motivation letter.
4. Bạn không cần phải trả lời hết tất cả các câu hỏi nêu ra ở trên. Không viết outline hoặc các câu hỏi đó vào motivation letter.
5. Motivation letter là một bức thư, nó nên có ngày tháng viết, thông tin người gửi (họ tên, mã số sv, thông tin liên lạc) và thông tin người nhận (tên) ở phần đầu của motivation letter.
6. Không mở đầu motivation letter bằng việc lặp lại nội dung trong CV. Motivation letter nên trả lời câu hỏi quan trọng nhất: nguyện vọng hay động lực nào đã khiến bạn apply vào vị trí/học bổng này?
7. Viết có structure: mở, thân, kết. Ý của từng đoạn nên nằm trong câu đầu tiên của đoạn đó, và những câu tiếp theo trong đoạn nên support, expand, hoặc liên hệ logic với câu đầu đoạn.
8. Tránh viết lủng củng hoặc dài dòng lê thê, bóng bẩy hoa hòe không cần thiết. Tránh các câu nịnh nọt. Nên viết ngắn gọn, khách quan, và mạch lạc.
9. Sau khi viết nên kiểm tra ý tứ, chính tả, và ngữ pháp cẩn thận, nhờ bạn bè người thân hoặc các anh chị từng nộp học bổng kiểm tra giúp (đừng ngại, các anh chị rất sẵn lòng giúp nếu bạn mở lời).

Nguồn: http://ic.daad.de/imperia/md/content/islamabad/letter_of_motivation.pdf

1.4. Phỏng vấn du học Đức

Người soạn: Nguyễn Hà Ngọc Thảo FA2015, Nguyễn Hữu Cảnh Toàn FA2015, Trần Nguyễn Phương Thanh FA2013.

- **Thời gian:** 15~20 phút
- **Ngôn ngữ:** tiếng Anh và tiếng Đức. Buổi phỏng vấn sẽ bắt đầu bằng tiếng Anh, các thầy cô sẽ quyết định đổi sang tiếng Đức một lúc nào đó tùy thích.
- **Dress code:** quần áo lịch sự, tóc tai gọn gàng (áo sơ mi, quần tây/váy, đối với nữ, nếu là đầm cần nên formal, có thể mặc vest nếu thích)
- **Hội đồng phỏng vấn:** Đại diện trường VGU (academic coordinator của ngành và scholarship officer), đại diện trường ĐH liên kết, đại diện tổ chức tài trợ (nếu có, VD: DAAD, Erasmus)
- **Nội dung phỏng vấn:** chủ yếu dựa vào CV và motivation letter của bạn (xem [Phần 1.5](#) nói về cách làm đẹp CV, và [Phần 1.3](#) nói về việc viết Motivation letter)
- Các câu hỏi phỏng vấn học bổng rất dễ được tìm thấy trên Google, các bạn nên tìm những câu hỏi đó và tập trả lời, ghi ra những ý chính rồi ghi nhớ để không bối rối và quá hồi hộp khi phỏng vấn thật.
- **Một số câu hỏi tham khảo và luyện tập:** (tiếng Việt chỉ để tham khảo)

Tiếng Việt	English	Deutsch
Giới thiệu bản thân, nêu điểm mạnh, điểm yếu...	Introduce yourself, what are your strengths, weaknesses?	Sich selbst vorstellen: Stärke, Schwäche
Tại sao bạn phù hợp với chương trình này? Chương trình này sẽ đem lại gì cho bạn?	What makes you the suitable candidate? / Why should we choose you? How would this program benefit you?	Warum sind Sie für dieses Programm geeignet? Wie kann dieses Programm für Sie vorteilhaft sein?
Bạn biết gì về trường liên kết / con người / văn hóa / đặc điểm ở thành phố bạn sắp học?	What do you know about the Uni/city/country?	Was wissen Sie über die Menschen, die Kultur, die Reiseziele?
Sẽ có thuận lợi/khó khăn gì khi đi du học?	What are the advantages / disadvantages of studying abroad?	Welche Vorteile/Schwierigkeiten erwarten Sie?

Bạn biết gì về chương trình học ở trường trao đổi, trong đó bạn thích môn học gì? (Xem trên website trường)	Do you know which courses are there and which one you will take? (Consult each uni's own website)	Was wissen Sie über das Studium an der Uni? An welchen Kurse möchten Sie teilnehmen?
Bạn có tham gia hoạt động ngoại khóa không?	Do you participate in any extracurricular activities?	Nehmen Sie an außerschulischen Aktivitäten teil?
Bạn có kế hoạch gì sau khi tốt nghiệp (đại học)?	What are your plans post-graduation?	Was sind Ihre Pläne nach dem Studium?
Bạn sẽ hòa nhập với cộng đồng (sv) ở đây như thế nào?	How do you plan on integrating with the student community here?	Wie integrieren Sie sich hier mit der Studentengemeinschaft?
Vì sao Frankfurt phù hợp với bạn? (có thể thay Frankfurt = thành phố có trường liên kết mà bạn nộp đơn)	Why here, why Frankfurt and not your home country? What makes it special here? (could be any city, not just Frankfurt)	Warum Deutschland, warum Frankfurt und nicht Ihr Heimatland? Was macht es hier besonders?
Nước Đức đóng vai trò gì trong kế hoạch (học tập) của bạn?	How exactly will a German setting help with your study/plan?	Wie genau hilft eine deutsche Einstellung bei Ihrem Studium?
Điểm của bạn rất cao và chúng tôi muốn biết bạn đã làm gì để đạt được điểm như vậy?	I see that your scores are relatively high, so do you have any special methods for achieving such scores?	Ihre Noten sind sehr gut. Haben Sie spezielle Methoden, um solche Ergebnisse zu erreichen?
Nếu bạn đã ở Đức, và apply để ở lại thêm 1 học kì:		
Một ngày của bạn ở Đức như thế nào?	Tell me about your typical day in Germany.	Beschreiben Sie einen Tag in Deutschland?
Sau một thời gian sinh sống, bạn nghĩ gì về Frankfurt / nước Đức? (có thể thay Frankfurt = thành phố bạn đang ở)	After staying there for a while, what do you think about Frankfurt / Germany? (could be the city you're living in)	Wie finden Sie Frankfurt, Deutschland, die Menschen, oder die Kultur?

Nước Đức / Thành phố bạn đang sống có như bạn mong đợi?	What do you know about Frankfurt / Germany now, is it as you have expected?	Was wissen Sie jetzt über Frankfurt / Deutschland, wie erwartet?
Bạn nghĩ thế nào về con người/ môi trường ở đây; về cơ hội được nói tiếng Đức mỗi ngày?	What do you think about the people / environment here, and the chance to speak German everyday?	Was ist ihre Meinung über die Menschen / die Umgebung und die Gelegenheit, täglich Deutsch zu sprechen?
Điều khác nhau giữa hai trường/thành phố là gì?	What are the differences between the unis/cities?	Was sind die Unterschiede zwischen den 2 Universitäten oder Städten?
Sẽ có thuận lợi/khó khăn gì khi thay đổi môi trường học/ nơi ở?	What are the advantages/ disadvantages of changing the learning environment/place of residence?	Welche Schwierigkeiten, Vorteile erwarten Sie, wenn Sie den Studienort wechseln?
Mục tiêu bạn muốn ở lại nước Đức là gì; việc ở lại Đức sẽ có lợi gì cho kế hoạch của bạn?	What is your goal/plan of staying in Germany? How will this program contribute to it?	Was ist Ihr Ziel, in Deutschland zu bleiben? Wie kann es nützlich für Ihren Plan für die Zukunft sein?

Câu hỏi nâng cao: những câu trong [Phần 1.3.2](#) cũng có thể được hỏi.

1.5. Kế hoạch du học Đức

Khi bạn đã biết tất tần tật về những requirements để nộp đơn du học theo dạng trao đổi sinh viên, bạn đã có thể lên kế hoạch du học Đức ngay từ năm nhất đại học!

Như câu hỏi đã đặt ra lúc đầu, làm sao du học Đức khi bạn không có đủ khả năng tài chính? Cách duy nhất là apply đi theo dạng học bổng DAAD. Làm sao du học Đức khi bạn không có đủ điểm để nộp theo diện DAAD và cả diện tự túc? Bạn có thể nộp theo diện tự túc freemover.

Kế hoạch du học Đức (a.k.a. Quá trình làm đẹp CV)

Như bạn đã biết, **điểm số (GPA) chiếm ít nhất 50% cơ hội của bạn trong suốt quá trình nộp đơn** (xem lại phần tiêu chí lựa chọn ở [Phần 1.2.1](#)). Vì vậy, lúc nào bạn cũng nên cày GPA.

	Những thứ cần chuẩn bị
Năm nhất	• Cày GPA (có học bổng càng cao càng tốt) • Luyện thi TOEFL / IELTS để đạt kết quả tốt • Chăm học tiếng Đức (những khóa đầu như A1.1, A1.2 rất dễ lấy điểm tối đa) • Đăng ký tham gia vào CLB/tổ chức mình thích, hoạt động sôi nổi. (VD: CLB trường, AIESEC, Sugar,...)
Năm hai	• Cày GPA (có học bổng càng cao càng tốt) • Chăm học tiếng Đức, luyện nói tiếng Đức • Tiếp tục hoạt động sôi nổi trong CLB/tổ chức mình tham gia • Có thể đăng ký tham gia các cuộc thi trong và ngoài trường (VD: về học thuật, lãnh đạo,...) • Làm việc cho trường (theo dạng tình nguyện viên), hoặc đi làm part-time nếu thích (nên chọn những công việc có tính chuyên môn sẽ làm đẹp cho CV hơn)
Năm ba – HK1	• Cày GPA (có học bổng càng cao càng tốt) • Chăm học tiếng Đức, luyện nói để phỏng vấn tiếng Đức • Hoàn thành hồ sơ – nộp đơn trao đổi sinh viên • Nộp đơn xin thực tập tại một công ty (công ty lớn hoặc công ty Đức càng tốt) để tăng cơ hội xin thực tập ở Đức
Năm ba – HK2	• Đi thực tập • (Ngành FA) Hoàn thành tất cả các môn O-, B-, và P- theo yêu cầu của ngành • Nộp visa – chuẩn bị hành trang đi Đức (xem Phần 2.1)
Năm tư	• Đi Đức • Làm quen với cuộc sống tại Đức (xem Phần 2.2) • (Ngành FA/BA) Nếu bạn muốn học thạc sĩ ở Đức, hãy lên kế hoạch thi GMAT hoặc GRE

2. Chuyện du học Đức

Trong phần này (link bấm được):

- 2.1. Đâu rồi – giờ sao nữa?
 - 2.1.1. Thủ tục xin Visa
 - 2.1.2. Chứng minh tài chính
 - 2.1.3. Dự kiến chi phí sinh hoạt hàng tháng
 - 2.1.4. Bảo hiểm y tế ở Đức
 - 2.1.5. Mua vé máy bay
 - 2.1.6. Chuyện tìm và thuê nhà ở Đức
 - 2.1.7. Checklist những thứ cần mang sang Đức
- 2.2. Sang đến Đức rồi – giờ sao nữa?
 - 2.2.1. Những việc cần làm khi mới đến Đức
 1. Nhận phòng
 2. Đăng ký tạm trú (anmelden) tại Bürgeramt
 3. Mua sim điện thoại
 4. Đăng ký nhập học và làm thẻ sv (Immatrikulation)
 5. Làm thẻ ngân hàng
 - 2.2.2. Những app nên có trong điện thoại
 - 2.2.3. Những trang/group Facebook cần biết
 - 2.2.4. Mua gì ở đâu khi sang Đức
 - 2.2.5. Văn hóa – Những luật (bất) thành văn ở Đức

2.1. Đâu rồi – giờ sao nữa?

Ngay khi biết tin báo đậu, bạn nên tìm hiểu chuyện thuê nhà trước nhất. Sinh viên trao đổi theo diện học bổng DAAD sẽ được ưu tiên về việc thuê KTX giá rẻ ở Frankfurt. Sinh viên trao đổi theo diện tự túc không ở Frankfurt và freemover thường phải tự tìm nhà (xem [Phần 2.1.6](#)).

Mời bạn từ từ đọc tiếp các bước chuẩn bị qua Đức bên dưới.

2.1.1. Thủ tục xin Visa

Người soạn: Đinh Phương Uyên FA2015, Nguyễn Hà Ngọc Thảo FA2015

1. Đặt lịch hẹn với Lãnh sự quán (LSQ)

- Điều đầu tiên bạn nên làm trước khi bắt đầu thủ tục là kiểm tra lịch hẹn visa trên website LSQ: (vào mục “Thị thực dài hạn trên 90 ngày” > “Thị thực đi du học”)
https://service2.diplo.de/rktermin/extern/choose_realmList.do?locationCode=hoch&request_locale=en
- Mỗi người nộp đơn cần có riêng một lịch hẹn. Lịch hẹn nên được đặt sớm nhất có thể vì lịch rất nhanh kín. Thời gian để hoàn tất hồ sơ xin thị thực ngắn nhất khoảng 4 tuần, sau khi nộp hồ sơ, thời gian để LSQ làm giải quyết hồ sơ kéo dài 8-12 tuần. Thời gian đặt lịch hẹn và mua vé máy bay có thể căn cứ vào mốc trên.

Note:

- + Nếu các bạn đi nhóm 5 người và đi cùng 1 trường ở Đức nên tham khảo trường (cô Ulrike Schmittner) về việc đặt lịch hẹn nhóm, nghĩa là chỉ cần một người đại diện đặt lịch, sau đó cả nhóm có thể đến nộp hồ sơ cùng lúc. (do tỉ lệ xin được Visa cao hơn với các bạn có học bổng)
- + Nếu có sự ưu tiên/ngoại lệ này, tất cả email/thư từ trao đổi liên quan cần được in ra và mang đi cùng khi đến nộp hồ sơ ở LSQ.
- + Việc ưu tiên này không được đảm bảo và có thể thay đổi tùy theo LSQ.
- + Lịch nhóm chỉ áp dụng khi nhóm đủ năm người và đi cùng một trường.

2. Chuẩn bị hồ sơ

Kiểm tra lại thông tin trên website (*mình thấy web của LSQ Đức như mê cung vậy :<*)

<https://vietnam.diplo.de/vn-vi/service/05-VisaEinreise/thithucduhoc/1275688>

Mọi loại giấy tờ dưới đây đều cần 01 bản gốc và 02 bản photo, chia ra sẵn thành 3 bộ bằng ba chiếc kẹp giấy theo thứ tự được liệt kê bên dưới nha (*Thiết ra tụi mình đã chia đại, rồi nộp cho chị ngòai văn phòng. Sau đó chị bèn xếp lại giấy tờ cho một bạn theo đúng thứ tự rồi trả ngược hồ sơ ra cho 4 người còn lại tự xếp. Mình cũng không biết thứ tự có đổi không nữa, nhưng mình sẽ kể cách tụi mình đã xếp lại*)

Không cần in visa checklist, không cần trả tiền xin visa 60 Euro (vì DAAD bao hết cho tụi mình rồi :"))

- (1) Hộ chiếu (Passport). Nhớ ký tên trước khi photo.
- (2) Hai ảnh sinh trắc học 3.5x4.5cm. Xem yêu cầu chụp ảnh ở link mình đính kèm phía trên. *Lúc làm hồ sơ mình có được dặn là không dán ảnh vô bản đơn xin thị thực, nhưng mà đến nơi chị ngồi văn phòng lại kêu dán vô :? Nên các bạn đừng dán và đem theo chai hồ cho chắc ăn.*
- (3) Hai bản đơn xin thị thực + Erklärung (*tờ cuối của đơn xin thị thực để hứa là mình đã khai mọi thứ bên trên đây trung thực ấy*). Chỉ cần hai bản gốc, điền tay hết nha
- (4) Zulassungsbescheid (Letter of admission). Goethe sẽ gửi file .pdf qua mail, và gửi file gốc về địa chỉ nhà. Bạn dùng bản nào nộp hồ sơ xin visa cũng được hết (*Chuyện bên lề, một trong ngàn điều bí ẩn lúc làm hồ sơ là nhóm mình điền địa chỉ nhà theo cùng format và chỉ có 2 bạn nhận được Zu bản gốc. Cho đến tận bây giờ mình vẫn chưa thấy tờ Zu bản gốc của mình nó ra sao, nên lúc qua Đức làm thẻ sinh viên mình cũng dùng bản .pdf in ra để nộp cho trường luôn. Để chắc chắn thì nếu không nhận được bản gốc, hãy mail cho chị phụ trách của Goethe, hỏi xem bạn có thể thay bằng file .pdf in ra được không. Trao đổi mọi thứ qua email và giữ mail cẩn thận, để lỡ lúc làm giấy tờ có bị gì phiền phức thì còn có mail làm bằng chứng nha*)
- (5) Giấy chứng nhận học bổng (Scholarship award/confirmation). Đây là bản chứng minh tài chính của bạn. Các bạn tự túc sẽ chứng minh tài chính bằng việc mở tài khoản khóa (xem [Phần 2.1.2](#)).
- (6) Confirmation letter from VGU. Liên hệ với văn phòng trường để lấy.
- (7) Acceptance/Invitation letter from Goethe. Liên hệ với chị phụ trách bên Goethe để lấy (*mà thường các bạn nói ngay từ lúc điền form trong cái link được chị phụ trách gửi, là mình cần giấy tờ để xin visa, thì chị đó sẽ gửi Zu và cái tờ này cho mình thôi. Hãy làm theo các hướng dẫn và nhớ kỹ các deadline nha*)
- (8) Academic transcript. Cái này cần phải có mộc của trường nên các bạn hãy mail nhờ chị Chi (hoặc chị nào phụ trách) để nhờ làm giùm nha
- (9) Giấy chứng nhận đã mua bảo hiểm (Insurance certificate). Trong sổ giấy tờ bảo hiểm gửi cho bạn sẽ có một tờ ghi là dành cho các nhà chức trách. Các bạn chỉ cần nộp tờ này thôi.

3. Ngày nộp hồ sơ

- **Thời gian:** LSQ yêu cầu người nộp đơn phải có mặt ít nhất 45 phút trước giờ hẹn.

- **Địa điểm:** Từ năm 2018, Tổng LSQ Đức được dời về Tòa nhà Deutsches Haus: 33 Lê Duẩn, Phường Bến Nghé, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh. Tuy nhiên, thông tin này cần được kiểm tra thường xuyên trên website: <https://vietnam.diplo.de/vn-vi/vertretungen/generalkonsulat1>
- **Chuẩn bị trang phục:** Trang phục nên lịch sự, gọn gàng.
- **Chuẩn bị hồ sơ:** Kiểm tra kĩ lại tất cả những giấy tờ cần mang theo, chia gọn và rõ ràng thành một (01) bản gốc và hai (02) bản sao.
- **Chi tiết quy trình nộp hồ sơ:**
 1. Đến trước giờ hẹn 45 phút và xếp hàng trước cửa LSQ
 2. Đến giờ hẹn sẽ có nhân viên bảo vệ mời vào tòa nhà, trình passport và giấy hẹn cho tiếp tân để xác nhận lịch hẹn.
 3. Nhân viên bảo vệ sẽ kiểm tra an ninh trước khi lên văn phòng, điện thoại, laptop, chai nước (nếu có)... phải lấy ra và cất riêng vào ngăn tủ khóa, không được đem lên văn phòng.
 4. Sau khi lên văn phòng, hãy nhấn máy bốc 1 số thứ tự, đợi đến lượt sẽ được gọi vào quầy nộp hồ sơ.
 5. Đến quầy tiến hành nộp hồ sơ, lấy dấu vân tay, sau khi nhân viên LSQ đã tiếp nhận hồ sơ sẽ đưa cho bạn một tờ biên lai để sau này trình khi đến lấy kết quả.

4. Ngày lấy kết quả

Sau khi nộp hồ sơ các bạn sẽ được in một chiếc biên lai (hãy nhớ giữ chiếc biên lai này thật cẩn thận nha).

Nếu trên biên lai có lịch hẹn sẵn (*mà thường sẽ không có đâu :-)* thì hãy đến theo lịch hẹn trên đó. Nếu không, bạn hãy lưu số điện thoại của LSQ vào danh bạ, và chú ý đừng bỏ lỡ cuộc gọi hẹn lên lấy visa nha

- **Thời gian:** Thứ Hai - Thứ Sáu (9h - 13h)
- **Địa điểm:** Quầy tiếp tân ngay tầng trệt Deutsches Haus
- **Chuẩn bị:** Đem CMND và biên lai theo. Nếu xin visa theo nhóm thì **TẤT CẢ** mọi người trong nhóm đều nên có mặt

(Chuyện linh tinh bên lề: Tụi mình đăng ký xin visa theo nhóm, và hôm nộp hồ sơ chị ngồi văn phòng bảo là chỉ cần một bạn đem biên lai đi lấy đại diện là được rồi. Hôm đi lấy có 3/5 đưa đến, và chị ngồi quầy tiếp tân nhất quyết chỉ cho những bạn có mặt nhận visa thôi. Chị đó bảo chỉ được nhận giùm khi có giấy ủy quyền kèm chữ ký của những bạn không có mặt thôi. Nhưng mà sau nhiều phút giây năn nỉ ỉ ôi, chị đó cho phép gọi điện cho hai bạn không tới được, rồi đưa điện thoại cho chị hỏi những thông tin rất cá nhân như CMND, số Passport, quê quán,... và tụi mình được nhận giùm luôn. Nên hãy hỏi thật kỹ, cố gắng đi nhận visa đầy đủ hoặc ghi giấy ủy quyền để đỡ đau tim trong ngày đi nhận visa nha)

5. Các tips mua vé máy bay: xem [Phần 2.1.5](#)

2.1.2. Chứng minh tài chính

Nếu bạn đi theo diện trao đổi có học bổng do DAAD tài trợ, bạn sẽ không cần phải làm thẻ ngân hàng ở Việt Nam, chỉ cần trình giấy xác nhận cấp học bổng của DAAD cho LSQ thay cho chứng minh tài chính. Nếu bạn đi theo diện trao đổi không có học bổng, bạn sẽ cần phải mở tài khoản phong tỏa (Sperrkonto) của Vietinbank hoặc Deutsche Bank (gọi “phong tỏa” là vì tài khoản chỉ cho rút tối đa 735eur/tháng). Số tiền mà LSQ Đức cần có trong tài khoản là 8820eur/năm, nếu bạn đi trao đổi 6 tháng, số tiền phải có trong tài khoản phong tỏa là 4410eur. Lưu ý phí cấp mở tài khoản phong tỏa là 150eur/tài khoản. Đọc thêm tại:

<https://www.daad-vietnam.vn/vi/hoc-tap-va-nghien-cuu-tai-duc/hoc-tap-tai-duc/chung-minh-tai-chinh-du-hoc/>

2.1.3. Dự kiến chi phí sinh hoạt hàng tháng

Chi phí sinh hoạt hàng tháng là ước lượng và có thể thay đổi theo thời gian cũng như theo nhu cầu của từng người. Chi phí được áp dụng cho thành phố Frankfurt am Main và cập nhật vào tháng 10/2018.

STT	Nội dung	Chi phí hàng tháng (EUR)
1	Tiền thuê nhà	160-350
2	Bảo hiểm y tế	28-93
3	Phí radio (bắt buộc)	17.5
4	Semester ticket (vé đi lại trong bang)	~53-62
5	Tiền ăn	120-200
6	Tiền điện thoại	7-20
7	Tiền giặt đồ + sấy đồ	10-20
8	Du lịch	0-70
9	Khác (giải trí, mua đồ dùng học tập, mua đồ lặt vặt, café...)	50
	Tổng	450-880
		Chi phí một lần (trả một lần rồi thôi)
10	Mền, bao mền, gối, bao gối, drap trải giường	70-100

11	Nồi niêu xoong chảo, đồ dùng bếp núc	50-100
12	Tiền giặt vải bọc nệm + màn sau khi trả phòng KTX (bắt buộc)	15-30
	Tổng	135-230

Chú ý:

Mục 1. Tiền thuê nhà ở Frankfurt 160eur/tháng là phòng đôi ở Stralsunder Str. 28 dành riêng cho sv trao đổi ngành FA. Tiền thuê nhà từ 160-350eur/tháng chỉ hiện hữu trong KTX của Studentenwerk và một số KTX tư khác. Nếu sv trao đổi phải tự tìm nhà, nên biết tiền thuê nhà trung bình ở Frankfurt dao động từ 350-500eur/tháng. Xem chi tiết hơn ở [Phần 2.1.6](#).

Mục 2. Bảo hiểm y tế ở Đức xin xem [Phần 2.1.4](#).

Mục 3. Phí radio (Rundfunkbeitrag). Nếu một ngày bạn nhận được thư từ ARD/ZDF/Deutschlandradio yêu cầu đóng một khoản 17.5eur/tháng thì bạn hãy bình tĩnh và đóng tiền, vì đây là phí bắt buộc ở Đức ai cũng phải đóng dù không nghe đài hay xem TV. Nếu bạn ở phòng đôi, 1 người chỉ phải đóng 8.75eur/tháng. Việc được học bổng DAAD không miễn trừ bạn khỏi trách nhiệm đóng tiền radio (bạn vẫn phải đóng!). Đọc thêm tại:

https://www.rundfunkbeitrag.de/e175/e5280/Informationen_fuer_Studierende_Englisch.pdf

Mục 4. Semester ticket (Semesterbeitrag). Sinh viên trao đổi qua Goethe Uni phải đóng ~320eur/học kì cho vé đi lại toàn bang Hessen (lưu ý sv trao đổi không phải đóng Verwaltungskostenbeitrag 50eur). Sinh viên trao đổi qua Frankfurt UAS (FH) đóng ~370eur/học kì. Tip: Nếu bạn lo ngại gửi tiền sang Đức tốn phí cao, bạn hãy liên hệ các anh chị alumni đã ở bên Đức và nhờ họ chuyển tiền vì chuyển tiền trong khu vực EU không tốn phí.

Mục 6. Tiền điện thoại. Xin xem [Phần 2.2.1](#).

Mục 8. Du lịch ở châu Âu. Visa cho sv trao đổi 6 tháng ở Đức thường là national visa Type D (multiple entries) cho phép đi lại tự do trong khu vực Schengen mà không cần xin thêm visa. Bạn có thể kiểm tra visa của mình có ghi rõ ràng "Type of Visa: D" hay không. Đọc thêm tại: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/-/606848> (Câu "My visa was issued by a German mission abroad. Can I use it to travel to other countries in Europe?"). Để biết các app (ứng dụng) phục vụ cho nhu cầu du hí châu Âu, xin xem [Phần 2.2.2](#).

2.1.4. Bảo hiểm y tế ở Đức

Sinh viên ở Đức bắt buộc phải mua bảo hiểm y tế. Bạn có thể lựa chọn giữa bảo hiểm công (gesetzliche Krankenversicherung, GKV) và bảo hiểm tư (private Krankenversicherung, PKV). Bảo hiểm công là bảo hiểm do các công ty nhà nước ấn hành, bảo hiểm tư là bảo hiểm do các công ty tư nhân ấn hành và quản lý.

Bảo hiểm tư là một đi không trở lại. Sinh viên ở Đức một khi đã chọn bảo hiểm tư thì không thể chuyển qua bảo hiểm công trong suốt thời gian học của mình. Nếu bạn muốn đi thực tập ở Đức trong thời gian tới, bạn nên chọn bảo hiểm công.

	Bảo hiểm công (GKV)	Bảo hiểm tư (PKV)
Các công ty nổi trội	TK, AOK, DAK	Mawista, Care Concept
Chi phí hàng tháng	~93eur	28-37eur tùy gói
Đặc điểm	Không phải ứng tiền trước khi đi khám bệnh (chỉ chi trả một khoản phí nhỏ từ 5-10eur), chỉ cần đưa thẻ bảo hiểm cho phòng khám, phòng khám sẽ tự dàn xếp với hãng bảo hiểm, mình không phải trả đồng nào (tùy dịch vụ y tế mà bạn làm, hầu hết hãng bảo hiểm đều trả 100% cho bạn).	Khi đi khám bệnh phải ứng tiền trước, sau đó gửi hóa đơn cho hãng bảo hiểm, hãng sẽ chuyển tiền lại cho mình (chuyển bao nhiêu thì tùy gói bảo hiểm mình chọn).
Ngôn ngữ làm việc	Tiếng Đức	Tiếng Đức, tiếng Anh
Phúc lợi	Link so sánh phúc lợi	Xem trên website từng hãng

Tip: Khi buộc phải mua bảo hiểm để hoàn thành hồ sơ xin visa ở LSQ, bạn hãy mua bảo hiểm tư 6 tháng để nộp vì thứ nhất, bạn sẽ có giấy xác nhận đã mua bảo hiểm 1-2 ngày sau khi đăng ký online (để nộp cho LSQ), thứ hai, sang đến Đức bạn có thể chọn dùng tiếp bảo hiểm tư, hoặc chuyển sang bảo hiểm công nếu muốn. Hãng bảo hiểm tư thực chất không yêu cầu bạn phải trả bất cứ đồng nào trước khi sang Đức, nên bạn có thể mua để lấy giấy xác nhận để nộp cho LSQ, rồi sang Đức mới hủy hợp đồng bảo hiểm tư (cũng không mất phí), nếu bạn muốn chuyển sang bảo hiểm công xài.

Tip: Khi bạn phải đóng bảo hiểm công (AOK/TK) theo dạng bắt buộc để enroll tại Uni nhưng sau khi học xong chuyển sang visa xin việc, thì bạn có thể chuyển sang Mawista ngay sau khi Immatrikulation hết hạn (nếu bạn không có nhu cầu khám sức

khoẻ thường xuyên). Lý do bảo hiểm AOK và TK dạng tự nguyện (không phải sv) lên đến ~170eur/tháng trong khi Mawista chỉ khoảng ~30eur.

Một số phòng khám bác sĩ người Việt ở Frankfurt

- Cô Ha Thi Anh Lan (Fachärztin Allgemeinmedizin, bác sĩ đa khoa). Địa chỉ: Eschersheimer Landstraße 420, 60433 Frankfurt am Main. Đọc thêm về chuyên ngành của cô tại [đây](#).
- Chú Thai Van Dung (Zahnarzt, nha sĩ). Website: <https://dr-thai.de/>.
- Bạn có thể tìm thêm các bác sĩ người Việt khác ở website <https://arztsuche Hessen.de/arzt suche/arzt suche.php>, chọn Fremdsprache là Vietnamesisch. Bạn cũng có thể dùng link này để tìm bác sĩ phù hợp với nhu cầu của mình.

2.1.5. Mua vé máy bay

Bạn có thể lên các website tìm vé rẻ như [skyscanner.com](https://www.skyscanner.com) để tìm vé máy bay rẻ sang Đức. Bạn có thể chọn “Whole month” để so sánh giá vé từng ngày trong tháng đó. Sau khi đã tìm được chuyến bay bạn thích, bạn có thể vào thẳng trang web của hãng bay đó để đặt. Cho vé một chiều từ Sài Gòn sang Frankfurt đầu tháng 9, thường các hãng Nga, Trung Quốc, Thổ Nhĩ Kỳ giá sẽ rẻ hơn (tầm 350-450usd) nhưng tổng số giờ bay thường cao (20-30 tiếng, quá cảnh 1-2 lần). Các hãng bay Trung Đông có vé dao động từ 500-650usd và có tổng số giờ bay khá ngắn (15-17 tiếng, quá cảnh 1 lần). Vietnamairlines giá >650usd và có tổng số giờ bay ngắn nhất (11 tiếng, bay thẳng). Tuy nhiên thời điểm bạn mua vé máy bay cũng khá quan trọng, giá vé đưa ra như trên chỉ là tham khảo.

Tip: Khi mua vé máy bay bạn nên chú ý ngày nhận phòng ở Đức. Bạn phải đến vào giờ làm việc của Studentenwerk (hoặc ngày giờ hẹn với chủ nhà) thì mới được nhận phòng và nghỉ ngơi.

2.1.6. Chuyện tìm và thuê nhà ở Đức

Như đã nói ở trên, sinh viên trao đổi đi theo diện học bổng DAAD được Studentenwerk Frankfurt ưu tiên thuê KTX giá rẻ ở Frankfurt, còn sinh viên đi theo diện tự túc không ở Frankfurt hoặc tự túc freemover thường phải tự tìm nhà.

Thứ tự tìm nhà: dù bạn ở thành phố nào thì thứ tự chung khi tìm nhà không thay đổi: đầu tiên nên tìm KTX công (Studentenwerk) trước, sau đến KTX tư, người quen, KTX tư cao cấp, group Facebook tìm phòng + tên thành phố, các website tìm WG, các website tìm nhà khác.

Ở Frankfurt, nếu bạn không thể đăng ký KTX của Studentenwerk Frankfurt (hoặc quá hạn đăng ký hoặc người ta không ưu tiên), hãy tìm nhà theo thứ tự sau:

1. Đăng ký KTX tư: Xem danh sách KTX tư tại <https://www.studentenwerkfrankfurt.de/wohnen/andere-anbieter/> (bấm vào “Wohnheimträger”). Giá thuê của các KTX tư, dù cao hơn KTX công, vẫn mềm hơn việc thuê nhà tư nhân ở Đức, và bạn ít lâm vào cảnh phải tranh cãi với chủ nhà về quyền lợi của mình hơn.
2. Sử dụng mạng lưới VGU ở Frankfurt để giúp tìm nhà thuê theo dạng Untermiete trong khu mà họ sống. Để liên lạc với các anh chị, bạn cần tham gia vào group [Hội sinh viên VGU tại Đức](#).
3. Viết email cho Wohnrauminitiative Frankfurt e.V. (info@wif-ev.de) để xin phòng. Đây vẫn là một dạng KTX tư. Đọc thêm: vẫn ở [link trên](#) nhưng bấm vào “Weitere Anbieter”.
4. Đăng bài tìm phòng ở group Facebook [Hội sinh viên Việt Nam tại Frankfurt](#)
5. Đăng ký KTX tư cao cấp (giá >500eur/tháng):
 - [The Fizz](#)
 - [Uninest](#)
 - [Bed & Brains](#)
 - [The Flag](#)
 - [Youniq](#)
6. Tìm phòng phù hợp ở trang <https://www.wohnraum-gesucht.de/wohnraumangebote/>
7. Tìm thuê nhà dạng Untermiete / Zwischenmiete ở các group/page Facebook:
 - [WG & Wohnung Frankfurt am Main gesucht](#)
 - [Wohnungsbörse Frankfurt - Mainz - Darmstadt](#)
 - [Wohnung frei in Frankfurt](#)
 - ...
8. Tìm Wohngemeinschaft (WG) thuê ngoài ở các website tìm WG:
 - <https://www.wg-gesucht.de/>
 - <https://www.studenten-wg.de/>
 - <https://www.wg-suche.de/>
 - <https://www.wohngemeinschaft.de/>
 - ...
9. Tìm phòng thuê ngoài ở trang
 - <https://www.immobilienscout24.de/>
 - <https://www.immonet.de/>
 - <https://www.immowelt.de/>
 - <https://www.kalaydo.de/immobilien/mietwohnungen/>
 - <https://immobilienmarkt.faz.net/>

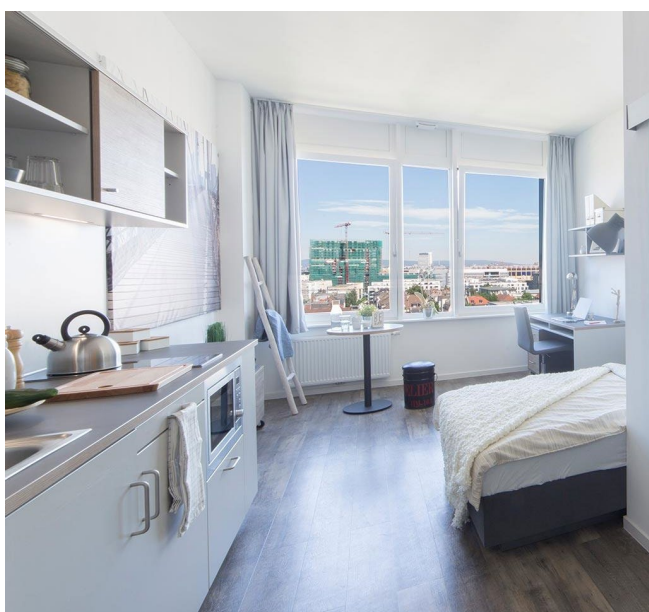
• ...

Nguồn: Quyển Finding a Place to Live – Information for International Students at Goethe University, xem tại

https://www.uni-frankfurt.de/75336180/Wohnen_ENG_12_2018.pdf

Một số thuật ngữ nên biết khi tìm nhà:

- Nebenkosten (NK): tiền điện, nước, lau dọn vệ sinh (nếu có), tiền xử lý rác
- Warmmiete / Kaltmiete: Warmmiete là số tiền thuê nhà (mà bạn nhìn thấy) đã tính NK vào rồi. Kaltmiete là tiền thuê nhà chưa tính NK. Gọi là Kaltmiete vì tiền NK có bao gồm tiền điện để bật lò sưởi vào mùa đông, và khi thuê nhà mà chưa (tính tiền) sưởi thì lạnh.
- Kaution: tiền đặt cọc khi thuê nhà, dùng để cover những hư hỏng (nếu có) về phòng ốc và vật dụng trong phòng (nếu có) khi bạn chuyển ra. Luật Đức không cho phép Kaution gấp quá 3 lần Kaltmiete.
- Untermiete / Zwischenmiete: Untermiete là khi một người thuê lại phòng từ một người khác, có ký hợp đồng cho thuê lại phòng và bạn sẽ được phép anmelden phòng này với Bürgeramt (xem [Phần 2.2.1](#)). Thường Untermiete là hợp đồng dài hạn, kéo dài 6 tháng. Zwischenmiete, ngược lại, là việc cho thuê ngắn hạn, từ 1-6 tháng, và thường không có hợp đồng chính thức cũng như không thể anmelden được.
- Möbliert / unmöbliert: möbliert là được trang bị đồ đạc (giường, tủ, nệm, bàn học...) sẵn trong phòng, unmöbliert là phòng trống.

Lừa đảo về thuê nhà ở Đức

- Có nhiều kiểu lừa đảo thuê nhà, nhưng thường thấy là kiểu contact qua mail, whatsapp,... bảo chuyển tiền Kaution trước để gửi chìa khóa/hợp đồng thuê nhà sau. Bạn nên cẩn trọng khi có ai đó bảo bạn đưa tiền trước.
- Too good to be true: tiền thuê nhà quá rẻ cho một phòng quá to quá xịn? Bạn nên cẩn trọng.
- Ngay cả khi bạn thuê được nhà rồi, khi bạn chuyển ra, lợi dụng việc bạn không rành tiếng Đức, chủ nhà kiếm cớ lấy tiền đặt cọc (Kaution) của bạn.
- Chủ nhà không nói rõ bạn phải báo trước bao nhiêu tháng để kết thúc hợp đồng thuê nhà, từ đó ép bạn phải trả tiền thuê nhà cho những tháng bạn không còn ở nữa, hoặc tìm được Nachmiete rồi mới được phép chuyển ra.
- Hợp đồng Untermiete sơ sài, không có chữ ký của bên xây cất KTX / chủ nhà, lừa tiền (giá cho thuê lại có thể mắc hơn giá gốc) cũng như lừa quyền lợi (nhà không có hợp đồng Untermiete không thể anmelden).

Tips để tránh bị lừa trong việc thuê nhà

- Luôn thuê nhà từ các tổ chức uy tín, như hiệp hội Studentenwerk tại thành phố bạn sống, đây là các KTX công được nhà nước hỗ trợ tài chính nên giá thuê tương đối dễ chịu.
- Nếu không thể thuê được KTX công của Studentenwerk, nên thuê KTX tư từ các tổ chức uy tín.
- Hãy tận dụng network of friends của bạn hoặc [mạng lưới VGU ở Đức](#).
- Khi bạn phải thuê nhà ở ngoài, hãy đọc kĩ hợp đồng nhiều lần, và nhờ bạn bè đọc hộ hợp đồng, rồi mới ký.

Chuyên đề nhảy cảm: Anmelden nhờ ở Đức

- **Khi nào cần anmelden nhờ?**
→ Khi bạn không thể tìm được phòng nào phù hợp trong tương lai gần, bạn đi tìm dịch vụ cho anmelden nhờ (mà không ở) để có thể đăng ký tạm trú với chính quyền địa phương.
- **Nếu bạn không ở chỗ mà bạn anmelden, thì bạn ở đâu?**
→ Ở nhà người quen, bạn bè,... ai chịu cho bạn ở thì bạn ở. Bạn có thể sẽ phải share tiền phòng với họ.
- **Vì sao là chuyện nhảy cảm?**
→ Vì người cho bạn anmelden nhờ có thể bị phạt lên đến 50 000 Euro khi bị chính quyền phát hiện, còn bạn thì có thể sẽ bị ghi vào hồ sơ. Luật Đức cấm

tiết chuyện anmelden một chỗ nhưng lại ở một chỗ khác. Do vậy, mọi người thường không nói là mình cho anmelden nhờ hoặc đi anmelden nhờ, vì sợ bị chính quyền phát hiện.

- **Vì sao nhất định phải anmelden với chính quyền?**

→ Luật pháp quy định như vậy (đọc thêm phần “Đăng ký tạm trú” ở [Phần 2.2.1](#)), và bạn đôi khi cần giấy Anmeldung này để gia hạn visa cho kì sau (nếu có).

- **Dịch vụ anmelden nhờ này được offered bởi những ai? Và tầm giá thế nào?**

→ Ai có nhà riêng ở Đức mà chưa quá số lượng người được phép anmelden tại nhà đó, đều có thể cho bạn anmelden nhờ. Thường các cô chú người Việt offer dịch vụ này. Tầm giá anmelden nhờ tùy thành phố, ở Frankfurt dịch vụ của người Việt là 80-100 Euro/tháng. Nếu bạn có người quen/người thân chịu cho bạn anmelden nhờ thì có thể bạn không phải trả đồng nào.

- **Nếu không ai chịu “quảng bá” dịch vụ anmelden nhờ của mình, thì làm sao bạn có thể biết được có ai đang offer dịch vụ này?**

→ Hãy tận dụng [mạng lưới VGU ở Đức](#), hoặc đăng post trên hội svvn tại + tên thành phố bạn ở, người ta sẽ tự pm bạn.

- **Nếu bạn sống và học tập tại một thành phố, nhưng anmelden nhờ người quen (người thân) ở một thành phố khác có được không?**

→ Tùy vào khoảng cách giữa hai thành phố này, và cách bạn biện luận (justify) cho khoảng cách đó với Sở ngoại kiều (chỗ làm visa) chỗ bạn. Bạn có thể sống ở Frankfurt, anmelden ở Kassel (cách Frankfurt 200km, vẫn trong bang Hessen), và nói rằng bạn đi học bằng tàu RE mỗi ngày tới trường và rằng thẻ sinh viên của bạn cho phép bạn làm điều đó.

- **Bạn có thể không anmelden trong một thời gian ngắn (1-3 tháng, trong lúc chờ các tổ chức KTX uy tín cấp phòng) được không? Nếu làm vậy thì có hậu quả gì không?**

→ Nếu may mắn bạn sẽ không bị gì cả, nếu xui bị bắt bẻ bạn có thể sẽ bị phạt tiền (nghe đồn là 30-100 Euro) hoặc xui hơn nữa thì ghi vào hồ sơ (chưa thấy vụ nào vì không anmelden mà bị ghi vào hồ sơ).

2.1.7. Checklist những thứ cần mang sang Đức

Check	Nội dung	Giải thích
	Tiền mặt	>2000eur. Thời gian đầu mới đến Đức bạn sẽ có rất nhiều thứ cần chi để sẵn sàng cho một cuộc sống mới.
	Ổ điện / Đồ chuyển điện	Từ 2-3 cái. Ổ cắm điện ở Đức không tương thích với một số phích cắm phổ biến ở Việt Nam (VD: dây sạc pin điện thoại, laptop, camera,...). Xem hình ổ điện điển hình ở Đức ở dưới.
	Nồi cơm điện	Nồi cơm điện ở Đức khá là mắc tiền cho loại xịn
	Đèn bàn	Đèn gắn trong phòng ở Đức thường màu vàng. Nếu bạn không thích học trong ánh đèn vàng, bạn có thể mua đèn bàn ở Việt Nam mang sang vì ở Đức bán khá mắc (thấp nhất 7eur/đèn, chưa có bóng đèn).
	Cáp mạng (network cable)	1 cái. Loại phù hợp với laptop của bạn, thường là RJ45 CAT5E hoặc RJ45 CAT6. Phòng cho thuê ở Đức chỉ có cổng ethernet, bạn phải có dây cáp mạng để kết nối LAN với laptop, hoặc phải tự mua router wifi để dùng được WLAN trên nhiều thiết bị.
	Đũa	Số lượng tùy nhu cầu. Đũa chỉ bán ở chợ Á, nhưng hầu hết là loại đũa nhựa chất lượng thấp và đũa dùng một lần
	Tô, chén, đĩa, nĩa, muỗng	Mỗi thứ 1, 2 cái đủ dùng cho tuần đầu tiên ở Đức.
	Đồ khô	Phục vụ cho tuần đầu tiên ở Đức khi chưa biết chỗ mua đồ ăn. Bạn có thể đem mì gói, phở gói, hủ tít gói,... tùy thích.
	Áo ấm Găng tay	Nếu bạn đi trao đổi vào học kì mùa đông (HK1) thì hãy mua áo ấm (áo down hoặc áo lông thú) ở Việt Nam vì giá thành rẻ hơn ở Đức nhiều (VD: hãng Jack Wolfskin gia công ở Việt Nam). Mùa đông ở Đức rất lạnh và buốt, nhiệt độ trung bình là 0 độ (trong phòng thì có máy sưởi). Găng tay nên mua loại ấm, lót lông, có thể cảm ứng được. Nếu bạn có điều kiện có thể mua loại găng tay da xịn không thấm nước, phòng khi đi tuyết.

		Nên có một đôi giày ấm, chống nước, chống trượt để đi tuyết, nhưng vì giày cồng kềnh và nặng bạn có thể mua sau khi sang Đức, có rất nhiều kiểu và tầm giá.
	Đồ sơ cứu/ Các loại thuốc	Các loại thuốc cho những bệnh nhỏ như cảm, sốt, nhức đầu, thuốc tiêu hóa, tiêu chảy... nên được mang theo để bạn không phải đi bác sĩ quá nhiều hoặc tốn chi phí không cần thiết.
	Đồ dùng học tập	Bút, viết, thước, gồm...ở Đức sẽ có giá khá mắc hơn so với Việt Nam, nếu bạn dư cân có thể đem thêm 1 số lượng vừa đủ dùng trong kì học.
	Bộ com lê/vest	
	Bảng cấp 3	Bản sao dịch thuật công chứng bằng cấp 3 (bao nhiêu bản tùy nhu cầu)
	Hình thẻ 3.5x4.5	10 hình thẻ
	Bao thư / Bao hồ sơ	Bạn nên đem khoảng 5-10 cái mỗi loại để gửi thư/tài liệu khi cần, vì các loại này mua ở Đức khá mắc.

Các ổ điện, phích cắm điện, và ổ chia điện điển hình ở Đức:

Nếu bạn không biết nên mua ổ chia điện hay đồ chuyển điện nào phù hợp, hãy tham khảo sản phẩm của hãng Điện Quang:

2.2. Sang đến Đức rồi – giờ sao nữa?

2.2.1. Những việc cần làm khi mới đến Đức

1. Nhận phòng

Tip: Bạn nên nhận phòng trước để có chỗ để đồ và nghỉ ngơi lấy sức để làm các bước tiếp theo. Bạn nên lưu ý ngày nhận phòng khi mua vé máy bay, tránh mua vé máy bay có ngày đáp là thứ 7, Chủ nhật, ngày lễ, hoặc ngoài giờ làm việc của Studentenwerk/chủ nhà.

Frankfurt

Nếu bạn thuê nhà của Studentenwerk, nơi nhận chìa khóa là văn phòng Studentenwerk ở lâu 3 khuôn viên Bockenheim (Chi tiết về địa chỉ cũng như ngày giờ làm việc: <https://www.studentenwerkfrankfurt.de/wohnen/uebersicht/>). Ngay sau khi đáp máy bay, bạn nên đến văn phòng Studentenwerk để kí hợp đồng nhà. Sau đó, bạn nên gặp Hausmeister (quản lý riêng của KTX) trước 14h để lấy chìa khóa và giấy xác nhận nhận phòng Wohnungsgeberbestätigung (dùng để đăng ký tạm trú ở Đức). Tùy KTX mà chìa khóa nhà và Wohnungsgeberbestätigung có thể được lấy trực tiếp ở văn phòng Studentenwerk hoặc Hausmeister của KTX đó.

Tip: nếu bạn thuê nhà ngoài (không nằm trong hệ thống của Studentenwerk) và chủ nhà không tự động đưa bạn Wohnungsgeberbestätigung, bạn có thể lên mạng tải về điền (giấy tờ hợp lệ chỉ khi có chữ kí của chủ nhà) tại đây: https://www.frankfurt.de/sixcms/media.php/1335/Wohnungsgeberbest%C3%A4tigung_B%C3%BCrgeramt%2003_2017.pdf

2. Đăng ký tạm trú (anmelden) tại Bürgeramt

Luật ở Đức quy định người mới chuyển đến chỗ ở mới phải đăng ký chỗ ở (anmelden) với chính quyền địa phương trong vòng 2 tuần sau khi chuyển đến chỗ mới. Luật này áp dụng cho người từ nước khác chuyển đến Đức, và người chuyển từ căn hộ này sang căn hộ khác (cả cùng và khác thành phố).

Khi đi anmelden bạn nên chú ý ngày giờ làm việc (có cần đặt lịch hẹn trước không?), cũng như các giấy tờ cần mang theo để làm thủ tục đăng ký tạm trú tại Bürgeramt gần nhất. Sau khi anmelden, bạn sẽ nhận được giấy gọi là "Anmeldung", đây là giấy tờ quan trọng cần có cho bước tiếp theo (làm thẻ ngân hàng tại Đức). Anmeldung cũng là giấy tờ đôi khi bị Sở Ngoại kiều (Ausländerbehörde) "đòi" khi đi gia hạn visa vào lần sau.

Ở Frankfurt, bạn nên đi anmelden càng sớm càng tốt tại **Bürgeramt chi nhánh Dornbusch**. Bạn có thể đi đăng ký luôn mà không cần đặt lịch hẹn trước, khi đi bạn cần mang theo passport và Wohnungsgeberbestätigung, có thể mang thêm hợp đồng nhà cho an tâm. Giờ làm việc cũng như giấy tờ cần mang xem tại:

https://www.frankfurt.de/sixcms/detail.php?id=2778&_ffmpar%5B_id_inhalt%5D=58132

3. Mua sim điện thoại

Ở Đức có 3 mạng viễn thông chính, sắp xếp theo độ phủ sóng: Deutsche Telekom, Vodafone, và o2. Các hãng bán sim (Vd: Aldi Talk, winsim, simply, Ortel, Premiumsim,...) tất cả đều "mượn" sóng của 3 mạng này. Mạng 4G (LTE) đã phổ biến ở Đức, bạn nên xem kĩ sim mình mua là sim 3G hay 4G để tránh bị thiệt. Chuyện mua sim ở Đức mạng nào, gói cước nào, trả sau hay trả trước là tùy thuộc vào nhu cầu sử dụng của bạn. Tuy nhiên khi mua sim nên lưu ý:

- Phí hòa mạng (Anschlusspreis): có nhiều hãng sim phí hàng tháng rẻ nhưng phí hòa mạng cao, lúc tính tổng lại chia ra hàng tháng thì tiền lại cao hơn sim có phí hàng tháng cao nhưng không có phí hòa mạng. Phí hòa mạng có thể mang tên khác (chẳng hạn Bereitstellungspreis) nhưng đặc điểm nhận dạng là trả một lần (einmalig) lúc mua sim và dao động từ 15-40eur.
- Chế độ gia hạn tự động (Datenautomatik): Khi dùng hết data 4G quy định trong gói cước, nhà mạng tự động gia hạn thêm gói cước data và tự trừ tiền mà không thông báo trước. Bạn hãy hỏi kĩ xem sim mình mua có chức năng này hay không, và có tắt (deaktivieren) được hay không (và bằng cách nào).
- Dùng được trong khối EU (EU-Roaming): Chức năng nghe, gọi, nhắn tin, dùng data mà không mất thêm phí khi đi sang nước khác thuộc khối EU. Có nhiều hãng sim hiện nay vẫn không có chức năng này, hoặc tính thêm phí khi bạn muốn sử dụng, bạn nên chú ý khi mua.

- Tốc độ 4G (LTE): bạn nên xem kĩ tốc độ 4G tối đa mà nhà mạng hứa hẹn, và so sánh nó với các nhà mạng khác. Sim rẻ thường tốc độ không cao.

Một số thuật ngữ nên biết khi mua sim:

- Flat: “bao nhiêu cũng được và không tốn thêm tiền”, “bao”. Vd: Flat SMS có nghĩa là nhà mạng “bao” nhắn tin, bạn nhắn bao nhiêu tin cũng không tốn thêm tiền; Flat Telefonie có nghĩa là bạn gọi điện bao nhiêu cũng được và không tốn thêm tiền, nhà mạng “bao” gọi điện cho bạn. Flat Internet có nghĩa là bạn dùng internet bao nhiêu cũng được. Nhưng thường các nhà mạng có một số giới hạn nhất định: Flat SMS + Telefonie giới hạn chỉ cho số điện thoại trong nội địa Đức. Nếu bạn nghe gọi nhắn tin với số Pháp, Hà Lan chẳng hạn, thì sẽ bị trừ tiền như quy định trong gói cước. Flat Internet nhà mạng sẽ giới hạn dung lượng có tốc độ nhanh, Vd: 1GB đầu tiên dùng với tốc độ 21.6Mbit/s, sau 1GB đó nhà mạng vẫn tiếp tục cho bạn xài, nhưng với tốc độ 16kbit/s.
- Startguthaben: Số dư tài khoản ban đầu
- Prepaid: trả trước. Sim trả trước có phí hàng tháng mắc hơn sim trả sau. Sim trả trước (monatlich kündbar: xài tháng nào nạp tiền tháng đó) phù hợp hơn với nhu cầu sử dụng của sv trao đổi, vì hầu hết sim trả sau đều yêu cầu kí hợp đồng ít nhất 2 năm sử dụng.

Nếu nhu cầu sử dụng của bạn không cao (vì trường có eduroam, nhà có wifi), bạn chỉ cần mạng khi đi trên đường hoặc đi du lịch, bạn nên mua gói **Vodafone Callya Smartphone Special** (sim trả trước):

- Phí 10eur/tháng, không mất phí mua sim
- 4G (LTE) 2.1GB/tháng
- 200 phút gọi/tin nhắn ngoại mạng (tùy bạn phân bổ gọi hay nhắn tin trong vòng 200 đơn vị)
- “Bao” nghe gọi nhắn tin nội mạng
- Nạp tiền online được
- EU-Roaming không phụ phí, không phí hòa mạng, không tự gia hạn gói cước, và tốc độ 4G nhanh.

Lựa chọn phổ biến khác ngoài Vodafone:

- [PremiumSIM](#), gói rẻ nhất 6.99eur/tháng
- [winSIM](#), gói rẻ nhất 6.99eur/tháng

Tip: Bạn nên mua sim ngày đầu tiên khi đến Đức, để liên lạc với gia đình và để làm thẻ ngân hàng trong bước tiếp theo. Bạn không thể mua sim Vodafone online, chỉ có

thể mua trực tiếp ở cửa hàng. Để mua, bạn hãy ra cửa hàng Vodafone bất kì và mang theo passport.

Lưu ý: **Mạng wifi ở Đức rất hiếm và không hề miễn phí.** Các nơi công cộng hoặc nhà hàng, quán ăn, cafe, bar,... thường không có wifi. Tàu ICE, trung tâm thương mại, một số siêu thị, và một số cửa hàng thời trang có wifi giới hạn thời gian (thường từ 1-3 tiếng) hoặc giới hạn data/tốc độ truy cập cho người dùng. Tuy nhiên, các trường đại học ở Đức đều có wifi tên là “eduroam”, ai có tài khoản sinh viên do trường cấp thì đều xài được eduroam khắp nước Đức. Mạng eduroam thường nhanh và mạnh, nên bạn không cần lo về mạng mẽo khi học tập ở trường! Wifi ở KTX sinh viên do Studentenwerk Frankfurt quản lý thì miễn phí (included trong tiền thuê nhà), nhanh và mạnh, nên bạn cũng không cần lo khi ở nhà. Wifi trong nhà thuê ngoài thì hên xui: đôi khi bạn phải tự gọi cho nhà mạng đến lắp, đôi khi chủ nhà lắp sẵn bạn chỉ cần trả tiền.

Tip: Ở Đức, siêu thị nào cũng bán sim điện thoại và thẻ nạp tiền điện thoại, một số hãng sim có thể nạp tiền online. Đọc thêm về các mạng điện thoại ở Đức tại: <http://prepaid-data-sim-card.wikia.com/wiki/Germany>

4. Đăng ký nhập học và làm thẻ sv (Immatrikulation)

Khi đến Đức bạn cần đăng ký nhập học để có thẻ sinh viên đồng thời là vé đi lại (sử dụng giao thông công cộng). Khi bạn đóng semester ticket cho trường (Mục 4 [Phần 2.1.3](#)), bạn sẽ được hẹn ngày giờ để đến trường làm thủ tục nhập học (tùy trường mà bạn có thể làm online hoặc phải đến trường làm). Sau khi thủ tục hoàn tất, sau 1-3 tuần bạn sẽ nhận được thẻ sv và tài khoản sinh viên. Tài khoản sinh viên có thể bao gồm: tài khoản để đăng ký môn học (và xem điểm) online, username và password để truy cập wifi “eduroam”, tài khoản thư viện để truy cập nguồn tài liệu online của trường (sách, báo, bài viết khoa học,...) và cũng để mượn/trả sách giáo khoa tại thư viện, tài khoản để truy cập email trường cấp.

Đối với những bạn chỉ đi exchange 1 học kì, khi bạn gần hoàn thành chương trình exchange, bạn cần làm thủ tục kết thúc chương trình học (Exmatrikulation). Việc bạn cần làm thủ tục này hay không là tùy vào trường bạn trao đổi.

Lợi ích khi là sinh viên

- Bạn được giảm giá vé vào cổng cho hầu hết các điểm tham quan trong EU (như bảo tàng, sở thú, lâu đài, cáp treo,...). Để biết giá ưu đãi cho sinh viên, hãy tìm “Ermäßigter Eintritt” khi nhìn bảng giá vé vào cổng nhé.
- Bạn được giảm giá khi mua và sử dụng dịch vụ như xem phim, xem hát, xem kịch, trượt băng,...
- Bạn được ăn thức ăn trong Mensa trường với giá ưu đãi
- Bạn được miễn phí 1 năm sử dụng Amazon Prime (miễn phí tiền giao hàng, miễn phí xem phim trong kho phim Amazon Prime)

- Bạn được sử dụng dịch vụ thuê xe đạp Call-a-Bike miễn phí 60 phút mỗi ngày trong Frankfurt. Register tại (dùng email trường):
<https://www.callabike-interaktiv.de/de/registrieren?partner=goethe-uni>
Đọc thêm tại:
<https://asta-frankfurt.de/aktuelles/teil-1-neue-infos-zum-asta-campusrad-call-bike-anmeldung-jetzt-moeglich>
- Bạn được mua đồ (điện tử, thời trang, giày dép,...) với giá ưu đãi 10-40% khi đăng ký trên UniDays (<https://www.myunidays.com/DE/de-DE>)
- ...và nhiều tiện ích khác đang chờ bạn khám phá

Lưu ý validity của vé đi lại của bạn: Liệu vé có cover toàn bang (Vd: bang Hessen cho sv tại Frankfurt) hay không? Liệu vé có valid 24/7 hay không, hay chỉ áp dụng cho một khung giờ nhất định trong ngày? Liệu vé có không bao gồm một số loại tàu/xe nhất định (Vd: tàu ICE hoặc thuyền đi trên sông/hồ), hoặc một số hãng transportation nhất định hay không? Những thông tin này có thể tìm thấy website trường/website bang.

5. Làm thẻ ngân hàng

Bạn nên làm thẻ ngân hàng nội địa Đức vì có nhiều lợi ích như chuyển tiền không mất phí trong EU, làm thẻ visa miễn phí. Khi bạn qua Đức theo diện học bổng DAAD, bạn cần có thẻ ngân hàng nội địa để trường chuyển tiền cho bạn. Ngay cả khi bạn đã có thẻ Vietinbank, bạn vẫn nên làm một thẻ nội địa Đức vì sự tiện lợi của thẻ Đức.

Làm thẻ ngân hàng ở Đức cần phải đặt lịch hẹn trước qua website ngân hàng, hoặc đến thẳng chi nhánh đặt hẹn với nhân viên. Nếu không đến được đúng hẹn bạn phải liên lạc lại với ngân hàng để đặt một cuộc hẹn khác.

Nếu bạn định về Việt Nam sau khi exchange và không muốn giữ thẻ ở Đức, bạn cũng cần thông báo với ngân hàng và chờ ít nhất 1 tháng (tùy ngân hàng) trước khi về để ngân hàng process đơn hủy thẻ của bạn và trả lại tiền dư trong tài khoản cho bạn.

Ở Frankfurt có nhiều ngân hàng: Commerzbank, Comdirect (ngân hàng con của Commerzbank), Deutsche Bank, Sparkasse, N26... bạn có thể tìm hiểu về các loại tài khoản thẻ trên website của từng ngân hàng. Khi đăng ký mở tài khoản ngân hàng, bạn nên chú ý:

- **Phí định kỳ hàng tháng/Phí duy trì tài khoản:** có những ngân hàng không thu phí định kỳ hàng tháng của tài khoản sinh viên, như Commerzbank, Comdirect, Deutsche Bank... Tuy nhiên, Deutsche Bank sẽ bắt đầu thu phí duy trì tài khoản của các sinh viên ngoài khối EU định kỳ hàng tháng bắt đầu từ 03/2018.
- **Số tiền tối thiểu cần cho vào hàng tháng (monatlicher Mindestgeldeingang):** đây là một trong những điều kiện để duy trì tài khoản thẻ, có ngân hàng số tiền tối thiểu = 0, có ngân hàng yêu cầu tiền vào 300eur/tháng.

- **Phí rút tiền, phí cho tiền vào tài khoản, phí chuyển tiền:** (nếu được miễn phí, cần lưu ý thêm miễn phí trong phạm vi nào: ở Đức, khắp châu Âu, hay chỉ một số máy ATM nhất định...)
- **Phí thanh toán ngoại tệ:** khi bạn ra nước ngoài và dùng thẻ để thanh toán, thì phí là bao nhiêu, và áp dụng cho vùng địa lý nào (Vd: EU, khắp thế giới..).
- **Phí nhận tiền từ hải ngoại:** gia đình bạn ở VN muốn gửi tiền qua cho bạn? Khi tiền đến tài khoản của bạn ở Đức, một số ngân hàng sẽ lấy phí dựa trên % số tiền được chuyển hoặc một con số cố định (Vd: 15eur/1 lần nhận)
- **Khả năng mở thẻ tín dụng miễn phí** cho sinh viên, và các loại phí cho thẻ tín dụng (phí rút tiền, phí thanh toán ngoại tệ) và phạm vi áp dụng
- **Hạn mức chuyển tiền/rút tiền trong ngày/tuần/tháng**

Lựa chọn phổ biến: **Girokonto của Commerzbank dành cho sinh viên**

- Miễn phí mở thẻ và duy trì thẻ ATM và thẻ tín dụng (Visa card) cho sinh viên
- Số tiền tối thiểu cần cho vào tài khoản mỗi tháng = 0
- Miễn phí rút tiền tại ATM trong hệ thống ngân hàng CashGroup ở Đức (gồm Commerzbank, Deutsche Bank, Postbank, và HypoVereinsbank)
- Miễn phí cho tiền vào tài khoản tại ATM của Commerzbank
- Miễn phí chuyển tiền cho các tài khoản khác trong khối EU
- Hạn mức rút tiền 1 ngày tối đa 500 Euro, 1 tuần tối đa 2000 Euro (hạn mức thẻ thay đổi tùy nhu cầu của mỗi người và sẽ được thiết lập khi mở tài khoản, nếu bạn có nhu cầu đặc biệt, nên báo với nhân viên ngân hàng ngay lúc đó)
- Lên đến 100 Euro tiền được tặng khi mở thẻ của Commerzbank với điều kiện phải có người giới thiệu bạn mở thẻ.

Ngân hàng có nhiều tiện ích khác: **Girokonto của Comdirect**

- Miễn phí mở thẻ và duy trì thẻ ATM, thẻ tín dụng, tài khoản tiết kiệm và tài khoản chứng khoán (Depot) cho sinh viên
- Số tiền tối thiểu cần cho vào tài khoản mỗi tháng = 0
- Miễn phí rút tiền tại ATM toàn nước Đức và các nước giao dịch bằng Euro
- Miễn phí rút tiền bằng Visa ở các nước không giao dịch bằng Euro (không tính phí dịch vụ, chỉ tính phí đổi/chênh lệch ngoại tệ)
- Miễn phí cho tiền vào tài khoản tại ATM của Commerzbank (và 3 lần nộp tiền tại quầy giao dịch)
- Miễn phí chuyển tiền cho các tài khoản khác trong khối EU
- Tiền được tặng lên đến 100Euro và thêm mỗi tháng 2Euro trong 24 tháng.
- Khi có người giới thiệu sẽ nhận được nhiều tiền được tặng hơn.
- **Bất lợi:**
 - Mọi giao dịch mở, đóng tài khoản... đều làm qua Email hoặc điện

thoại, không có phòng giao dịch (vì là ngân hàng điện tử) và làm hoàn toàn bằng tiếng Đức.

- Thủ tục mở tài khoản: tham khảo website của Comdirect ở dưới.

Tip: Hiện nay có một số ngân hàng cho mở thẻ online và manage transaction qua app như N26 (đăng ký mở thẻ ngân hàng không cần Anmeldung). N26 có những điểm lợi cũng như bất lợi, bạn nên nghiên cứu kỹ.

Trang web tham khảo của các ngân hàng:

[Commerzbank](#), [Comdirect](#), [Deutsche Bank](#), [N26](#)

2.2.2. Những app nên có trong điện thoại

- Cho việc đi lại hàng ngày:

DB Navigator

Google Maps

DB Call-a-Bike

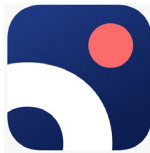

FahrPlaner
(cho Bremen)

- Cho việc du lịch:

Skyscanner

GoEuro

FlixBus

Ryanair

Booking

- App liên lạc:

Whatsapp

- App giao dịch: App của ngân hàng, app photoTAN / iTAN (tương tự OTP ở VN), Paypal, Wavy,...

PayPal

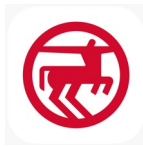

Wavy

- App của hãng viễn thông (VD: Vodafone)
- Cho việc mua sắm: app siêu thị ưa thích (check giảm giá), Amazon (Prime Student 12 tháng miễn phí cho sv), Rossmann (mã giảm giá 10% trong app).

Amazon

Rossmann

2.2.3. Những trang/group Facebook cần biết

Hội nhóm:

- Hội sinh viên Việt Nam tại Đức - Vietnamesische Studenten in Deutschland
<https://www.facebook.com/groups/SinhVienDuc/>
- Hội sinh viên Việt Nam tại Đức
<https://www.facebook.com/groups/VietStudent.org/>
- VGU Students in Germany - VGU Studenten in Deutschland
<https://www.facebook.com/groups/2007539222895449/>
- Hội sinh viên Việt Nam tại Frankfurt
<https://www.facebook.com/groups/358722630976943/>
Hoặc: Hội sinh viên Việt Nam tại + tên thành phố bạn sống
- Free your stuff Frankfurt
<https://www.facebook.com/groups/freeyourstuff.1/>
Hoặc: Free your stuff + tên thành phố bạn sống. Đây là group cho-xin đồ và dĩ nhiên là miễn phí.
- Stralsunder Straße
<https://www.facebook.com/groups/960306707373628/>
Đây là group dành cho các bạn ở tại khu nhà Stralsunder Straße 28-30 ở Frankfurt.
- Group chung của chỗ bạn ở (hoặc Whatsapp của tầng bạn ở). Hãy tìm hiểu.

Theo dòng thời sự:

- Frankfurt am Main
<https://www.facebook.com/Frankfurt.Main/>
- tagesschau
<https://www.facebook.com/tagesschau/>
- Welt
<https://www.facebook.com/welt/>

- Spiegel Online
<https://www.facebook.com/spiegelonline/>
- WDR aktuell
<https://www.facebook.com/wdraktuell/>

Văn hóa:

- Nước Đức - Deutschland
<https://www.facebook.com/vnwok.de/>

2.2.4. Mua gì ở đâu khi sang Đức

Frankfurt:

- Chăn màn gối, drap trải giường, bao áo gối, bọc nệm, bọc chăn,... ở Karstadt, Ikea
- Đồ gia dụng (chảo, nồi, dụng cụ làm bếp, tô chén đĩa nĩa muỗng) ở Woolworth, Tedi, Ikea (đặc biệt là dao)
- Đồ dùng học tập ở Woolworth, Tedi, Müller...
- Dầu gội sữa tắm làm đẹp ở DM, Rossmann, Müller, Douglas, Sephora, eu.feelunique.com,...
- Đồ ăn ở Rewe, Netto, Aldi, Lidl, Penny, Edeka, Real, Kaufland...
- Các chợ Á: Yuanfa Konsti, Yuanfa Hauptbahnhof, Goasia ở Karstadt, chợ Á người Việt Asia Mekong ở Offenbach...
- Quần áo chất lượng mà hợp túi tiền ở C&A, H&M; giày dép ở Deichmann, Zalando; áo ấm/áo lạnh xịn ở Jack Wolfskin.
- Cắt tóc người Việt ở Friseur Nguyen Nam (fb.com/Friseur.Nguyen.Nam), chỉ cần gọi điện thoại đặt lịch hẹn với cô trước. Giá cả: 15eur cho nữ, 12eur cho nam.

Bremen:

- Lương thực thực phẩm: tùy vào khu vực ở mà bạn nên quyết định siêu thị nào là siêu thị "thân quen". Đồ giá cả hợp lý thì nên mua ở Lidl, Penny, Aldi, Netto.
- Các chợ Á: Dong Fang (gần Hauptbahnhof), Asia Shop (do người Việt bán, gần trạm Am Brill). Các bạn lưu ý hạn sử dụng do có khi shop không kiểm tra và đồ đã hết hạn từ lâu.
- Mua sắm: Karstadt, Galeria đi dạo shopping như các khu Vincom ở Việt Nam; mỹ phẩm có thể mua ở Douglas, DM, Rossmann, parfumdreams.de; quần áo ngoài những tiệm rất phổ biến như Zara, H&M, Pull&Bear có thể tham khảo aboutyou.de. Mua sắm ở Đức khá dễ dàng, mình có thể trả lại hàng khi không vừa ý, tất nhiên dựa trên quy định khác nhau của từng hãng (xem Văn hóa bảo vệ người tiêu dùng (quyền trả lại đồ đã mua) ở [Phần 2.2.5](#)).
- Văn phòng phẩm: những dụng cụ cơ bản có thể mua tại siêu thị, tiệm tạp hoá, những món dễ thương là chính hoặc dụng cụ thủ công thì ở "idee", tuy nhiên giá khá cao.

2.2.5. Văn hóa – Những luật (bất) thành văn ở Đức

Để tránh sốc văn hóa, hãy luôn be open-minded bạn nhé.

Văn hóa chào hỏi

Vào siêu thị, khi tới lượt bạn tính tiền tại quầy (Kasse), bạn nên chào hỏi nhân viên tính tiền khi họ chào bạn (Guten Tag hoặc Hallo), sau khi tính tiền xong và sắp tới lượt của người tiếp theo, bạn nên chào tạm biệt họ (Tschüss hoặc Auf Wiedersehen).

Khi tính tiền ở cửa hàng thời trang, siêu thị, trung tâm thương mại, hay chợ Á, nhân viên tính tiền lúc nào cũng sẽ chào bạn và expect văn hóa chào hỏi (và tạm biệt) từ bạn. Khi bạn vào nhà hàng gọi món, câu đầu tiên bạn sẽ nghe từ người phục vụ là câu chào hỏi. Bạn cũng nên chào hỏi (và tạm biệt) tương ứng.

Tip: Khi tính tiền, bạn nên tự bỏ đồ của mình vào giỏ, nhân viên sẽ không làm thay bạn như ở Việt Nam. Bạn nên mua giỏ xách dùng nhiều lần để đi siêu thị (để hạn chế dùng bao nilông), vì siêu thị ở Đức sẽ không cho bạn bao nilông đựng đồ như ở Việt Nam, họ sẽ bán cho bạn túi giấy hoặc túi dùng nhiều lần với giá phải chăng.

Văn hóa đi thang cuốn

Khi đi thang cuốn, bạn muốn đứng yên trong khi người khác muốn di chuyển (vì họ đang vội)? Bạn nên đứng bên tay phải, và đi (di chuyển) bên tay trái. Người Đức gọi là “Rechts stehen, links gehen”.

Văn hóa đặt lịch hẹn và sự đúng giờ

Người Đức coi trọng efficiency và có thói quen sắp xếp thời gian. Người Đức đặt lịch hẹn cho mọi thứ. Bạn nên tìm hiểu là hoạt động mình cần làm có cần lịch hẹn không,

và phải đặt trước bao nhiêu ngày thì được. Ví dụ cho một số hoạt động cần lịch hẹn trước: Bạn nên đặt lịch hẹn trước (Termin vereinbaren) khi đi làm thẻ ngân hàng, khi đi khám bác sĩ, khi đi làm hợp đồng bảo hiểm, khi đi làm visa. Khi bạn đã đặt lịch hẹn, vào trước ngày hẹn, bạn không cần gọi confirm lại, vì khi đã hẹn là cả 2 bên đều thống nhất ngày giờ rồi. Và nếu bạn không muốn tới theo lịch hẹn nữa, bạn nên thông báo với bên kia càng sớm càng tốt. **Nếu đã hẹn mà không tới (cũng không thông báo gì), đó được coi là không coi trọng thời gian của người khác và bạn sẽ gây ấn tượng rất xấu cho bên kia.**

Nếu bạn hẹn với bạn người Đức (để đi ăn hay đi chơi), bạn nên đi đúng giờ, và khi đi trễ thì bạn nên thông báo cho bạn để bạn đỡ phải chờ bạn. Không phải người Đức nào cũng đúng giờ, nhưng sự đúng giờ là văn hóa Đức.

Văn hóa phân loại rác (Müllentsorgung/Mülltrennung)

 What goes in the organic waste bin? • Fruit, vegetables and eggshells • Coffee filters and teabags • Absorbent paper such as kitchen roll and serviettes • Paper egg cartons • Balcony plants, plant refuse, grass, hedge trimmings, leaves • Decomposed or mouldy items such as bread, meat, sausage or cheese leftovers • Hairs and feathers • Wood shavings etc.	 What goes in the „yellow bag“? All packaging bearing the recycling logo, e.g.: • Milk and drinks cartons • Tetra Paks • Plastic bottles • Yoghurt cups • Disposable plates and cutlery • Cans and tubes • Coffee packaging • Crown corks • Plastic bags • Foil • Polystyrene • Aluminium • Combipacks etc.	 What goes in the residual waste bin? • Stationary items • Sanitary products, handkerchiefs • Toothbrushes • Vacuum cleaner bags • Candles and wax • Cigarette butts and ashes • Non-refillable lighters • Photos • Light bulbs • Rubbers and condoms • Sweepings • Plastic bowls • Leather • Rags and cloth leftovers etc.
--	---	---

Please dispose of your waste correctly:

Organic waste	Into the organic waste bin if available. Please do not dispose of in plastic bags, roll in newspaper instead.
Yellow bag	Tie up (!) the bag and place in the yellow bin or in the bin with the yellow label.
Residual waste	Into the residual waste container.
Glass	Dispose of at a recycling centre or place in a public glass recycling container.
Paper and cardboard	Into the blue bins. Please compress cardboard. No Tetra Paks or egg cartons.

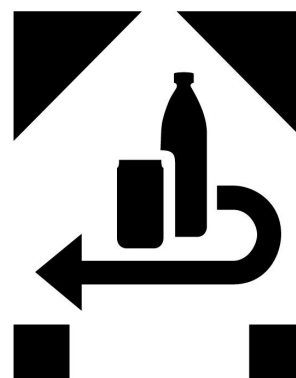
Nguồn: Quyển House Information của Studentenwerk Frankfurt. Xem quyển này tại https://www.studentenwerkfrankfurt.de/fileadmin/user_upload/Blaetterkataloge/catalogs/Mieterbroschuere/pdf/complete.pdf

Văn hóa recycle

Hầu hết các loại chai (chai nhựa, chai thủy tinh, lon nước) ở Đức được tái chế nhiều lần. Khi đi mua nước ở siêu thị, bạn sẽ được tính tiền nước riêng và tiền chai riêng. Mỗi chai thường bạn sẽ “bị bắt” mua với với giá 25 cent/chai. Bạn sẽ lấy lại được 100% số tiền này nếu bạn đi pfand ở Leergutautomat/Pfandautomat tại siêu thị. “Đi pfand” (Pfandflaschen abgeben) = đi đem trả lại chai không và lấy lại tiền.

Một máy pfand (Pfandautomat) điển hình

Chai pfand được là chai có logo này

Văn hóa tip khi đi nhà hàng

Khi đi ăn nhà hàng, tùy vào thái độ nhân viên, bạn nên tip một số tiền nhất định. Ở Đức, người ta hay tip 0-10%. Khi tip, bạn nên tip bằng tiền mặt thay vì tip qua thẻ (vì tip qua thẻ bị chính quyền đánh thuế).

Văn hóa bảo vệ người tiêu dùng (quyền trả lại đồ đã mua)

Khác với Việt Nam, ở Đức bạn có quyền trả lại hàng nếu muốn (Widerrufsrecht). Khi đi mua quần áo giày dép nồi niêu xoong chảo đồ gia dụng các kiểu, nếu không hài lòng về sản phẩm, bạn có thể đem hóa đơn ra tiệm/siêu thị để đổi trả hàng lấy lại tiền trong thời gian cho phép (tùy shop, tùy hàng mà dao động từ 14-30 ngày). Bạn cũng không cần đưa lý do tại sao muốn đổi trả, miễn là hàng còn nguyên xi và có thể bán lại được. Quyền trả lại hàng này áp dụng cho mua trực tiếp tại shop và cả mua online.

Lưu ý:

- Quyền trả hàng có thể không áp dụng với một số loại hàng hóa nhất định: mỹ phẩm, một số loại thuốc/kem bôi, quần áo giảm giá sâu,...
- Nếu không có hóa đơn, bạn không được phép trả lại hàng đã mua, dù là hàng lỗi.

Văn hóa đi bộ – qua đường

Ở Đức, xe đạp và người đi bộ đôi khi dùng chung vỉa hè. Khi đi bộ bạn nên chú ý tránh đi vào đường dành cho xe đạp.

Khi gặp lần qua đường (Zebrastreifen), bạn có thể qua đường bất cứ lúc nào, xe sẽ dừng cho bạn qua đường.

Khi gặp cột đèn giao thông (Fußgängerfurt, không có lần qua đường), bạn nên đứng chờ đèn xanh – lượt qua đường của mình. Nếu có nút xin qua đường (như bên dưới):

Bạn nên chạm (berühren) vào nút xin qua đường để chờ lượt qua đường của mình.

Nguồn: <https://www.germanroadsafety.de/compact-guide/en/k2.html>

Ở Việt Nam, người đi bộ muốn qua đường thường phải dựa vào đèn giao thông của xe cộ, còn ở Đức, người đi bộ luôn có đèn tín hiệu dành riêng cho họ khi qua đường. Điều cần lưu ý là ở Đức, đèn tín hiệu cho người đi bộ luôn signal việc “người đi bộ có được **bắt đầu** qua đường hay không”. Nếu bạn đã đặt 1 chân xuống mặt đường trong lúc đèn còn đang xanh, sau đó chuyển sang đỏ ngay lập tức, thì bạn được phép đi tiếp qua phía bên kia đường. Đèn đỏ dành cho người đi đường ở Đức signal việc “bạn không nên **bắt đầu** qua đường” chứ không phải “bạn không nên **ở trên** mặt đường trong lúc đèn đang đỏ”. **Đèn vẫn có thể đỏ và bạn vẫn có thể đi!** Đây là điều khác biệt lớn nhất so với ở Việt Nam.

Văn hóa uống nước vôi

Nước vôi (Leitungswasser) ở Đức có thể uống được vì nước vôi được kiểm soát nghiêm ngặt về chất lượng theo tiêu chuẩn Đức. Tiêu chuẩn nước vôi ở Đức chặt hơn nước đóng chai và nước lọc qua bộ lọc mini (VD: của hãng Brita). Vì vậy, **nước vôi ở Đức là hoàn toàn an toàn để uống và nấu ăn**. Quan ngại duy nhất về việc uống nước vôi là chất lượng ống nước chỗ bạn sống. Nếu bạn sống trong một tòa nhà ọp ẹp xây cất đã lâu, thì rất có thể ống nước chỗ bạn dễ bị rỉ sét và có thể có tạp chất (kim loại nặng) hòa vào nước. Nước vôi ở Đức là nước cứng và nổi tiếng có nhiều vôi (Kalk, CaCO_3), vì vậy bạn luôn nên uống nước lạnh từ vòi vì nước nóng dễ làm tan vôi vào nước hơn.

Tác dụng phụ: vì có nhiều vôi trong nước vôi nên bạn sẽ thấy tô chén đĩa của mình sau khi rửa chén xong để khô sẽ đọng lại nhiều vết màu trắng bột. Ngay cả đồ đạc để lâu trong phòng cũng có một lớp bụi trắng phủ lên. Nếu bạn cần làm sạch vôi bám

trên đồ đạc của mình, bạn có thể mua nước làm tan vôi (Entkalker/Kalklöser) ở siêu thị.

Văn hóa không đeo khẩu trang

Khi đi bộ trên đường ở Đức, bạn sẽ hiếm thấy ai đeo khẩu trang, dù họ có bị cảm đi chăng nữa. Để tránh những ánh nhìn thiếu thân thiện, bạn nên dùng những thứ khác thay vì khẩu trang để che mặt. Để tránh sự lạnh, gió, hoặc tuyết tấp vào mặt, bạn nên dùng khăn choàng để che chắn.

Văn hóa đi bar / party

Việc đi bar hay đi party ở Đức khá phổ biến, và là cơ hội để mở rộng mối quan hệ cũng như tăng độ thân thiết. Bar ở Đức giống như quán cà phê ở Việt Nam, không có sàn nhảy disco, nhạc xập xình hay người ăn mặc thiếu vải. Party ở Đức thường bắt đầu lúc 10-12h đêm và kéo dài đến sáng, có thể có sàn nhảy disco và nhạc xập xình.

Một số hình ảnh về các quán bar điển hình ở Đức:

Một số lưu ý khi nhận phòng

1. **Hãy vứt giấy vệ sinh vào bồn cầu:** giấy vệ sinh ở Đức được thiết kế để được vứt vào bồn cầu, cho nên bạn đừng lo lắng khi làm vậy. Những thứ không nên vứt vào bồn cầu: giấy ăn, băng vệ sinh, rác,... Khi đi toilet trên máy bay hoặc trên xe du lịch (Flixbus, Eurolines,...), bạn không nên vứt bất cứ thứ gì vào bồn cầu, kể cả giấy vệ sinh. Một số nước trong EU không cho phép vứt bất cứ thứ gì vào bồn cầu (như Hy Lạp hay Thổ Nhĩ Kỳ), khi đi du lịch bạn nên tìm hiểu kỹ.
2. **Không đổ dầu vào bồn rửa hoặc bồn cầu:** Khi rửa chén, bạn không nên đổ dầu dư đọng dưới đáy chảo hoặc nôi vào bồn rửa chén hoặc bồn cầu, vì điều này sẽ gây tắc nghẽn hệ thống cống nước (và tốn tiền để thuê người thông cống). Thay vào đó, bạn hãy dùng giấy ăn lau sạch dầu đi và vứt giấy vào thùng rác, nếu có quá nhiều dầu thừa bạn có thể đổ dầu vào một hộp sữa rỗng và vứt đi. Nếu bạn thấy cống bị nghẹt (vì bất kì lý do gì), trước tiên bạn hãy ra siêu thị mua chai thông cống (Rohrreiniger), và sau đó nếu vẫn không thông được, bạn hãy gọi Hausmeister.
3. **Mở cửa sổ thường xuyên, đặc biệt khi nấu ăn trong phòng:** khi phòng bạn có bếp nấu, bạn nên mở cửa sổ khi nấu ăn. Lý do thứ nhất: để hơi nước không đọng lại trong phòng, lâu ngày sẽ gây nên ẩm mốc phòng và cũng tốn tiền để sửa chữa. Lý do thứ hai: để không kích hoạt chuông báo cháy trong phòng, nếu để khói bay ra ngoài hành lang và kích hoạt chuông báo cháy hành lang, bộ phận cứu hỏa (Feuerwehr) sẽ tới và khi phát hiện không có cháy thực, chính quyền sẽ phạt tiền bạn.
4. **Không download torrent:** bạn không nên tải nội dung bất hợp pháp qua torrent hoặc xem phim qua phần mềm P2P, vì bên hãng phim sẽ kiện bạn và đòi phạt bạn lên đến 1000eur/phim. Tuy nhiên, bạn có thể stream (xem phim online) thoải mái trên các trang mạng Việt Nam. Còn về việc tải lậu sách, tạp chí, phần mềm: khả thi nhưng bạn nên tải file từ mạng một cách thận trọng (tuyệt đối không torrent hoặc P2P). Nếu bạn lỡ tải qua torrent và bị phạt, bạn nên tìm luật sư về Medienrecht để deal với bên hãng phim để giảm tiền phạt.

Lời kết

Quyển cẩm nang nhỏ xinh đã sắp kết thúc rồi, nhưng chặng đường dài phía trước của bạn chỉ vừa mới bắt đầu. Qua quyển cẩm nang này, chúng tôi hy vọng có thể làm con đường ban đầu của bạn dễ đi hơn một chút, làm bạn đỡ cô đơn khi đi hơn một chút, và làm bạn khát khao khám phá con đường phía trước thật nhiều.

Chuyến hành trình của chúng ta phải tạm dừng tại đây, vì quyển cẩm nang đã sắm tròn vai của mình. Chặng đường sắp tới của bạn, sẽ được những bạn đồng hành khác kinh nghiệm hơn, phù hợp hơn, để dẫn dắt bạn qua những cung đường chông gai hơn và lý thú hơn.

“A journey of a thousand miles begins with a single step.” - Lão Tử

Hãy bước tiếp bước thứ hai đi nào.

P.S. Dự định trong tương lai (không gần cũng không xa) của nhóm tác giả:

- Tips du hí châu Âu
- Chuyện nộp đơn và học thạc sĩ ở Đức
- Chuyện xin thực tập ở Đức
- Chuyện xin việc làm ở Đức

Hãy đón đọc (nếu có) nhé! Cảm ơn các bạn.

Đóng góp, phản hồi (nếu có) xin liên hệ Facebook bạn chủ biên (Trần Nguyễn Phương Thanh FA2013) hoặc các giả và cộng tác viên khác [ở đây](#).